

Javne tribune o gospodarski reformi

O tem, kako se sprovaja v življenje gospodarska reforma v občini Cerknica, nam je povedal član koordinacijskega odbora pri občinskem odboru SZDL in sekretar občinskega odbora SZDL tovarš Srečo LONČAR naslednje:

»Medtem, ko delovne organizacije v občini zelo intenzivno delajo na izračunih gospodarjenja v novih pogojih, se po nekaterih kolektivih, zlasti večjih, že sestajajo člani samoupravnih organov in sindikalnih podružnic ter razpravljajo o ukrepih, ki jim bo potrebno nujno izvršiti za izkorisčenje vseh notranjih rezerv. Zlasti razgibane so razprave v kombinatu Brest in v Kovinoplastiki, medtem ko gre z izračuni nekoliko počasneje v manjših podjetjih predvsem v Gabru in Jelki.

Občinski odbor SZDL je v vseh desetih krajevnih organizacijah SZDL organiziral sestanke, ki so imeli predvsem značaj tolmačenja vsebine gospodarske reforme. Na Rakeku, v Starem trgu, v Novi vasi in v Cajnarjih smo pripravili javne tribune na katerih sta govorila republiška poslanca Jože Lesar in Tone Gornik. Tribune so bile dokaj dobro obiskane, občani so najbolj pozdra-

vili nove ukrepe v kmetijstvu, grajali pa so predvsem prekomerne podražitve kruha precej nad republiško povprečje in mesa zaradi nerealnih kalkulacij, gostinske organizacije zaradi dvakratnih dvigov cen pred in po reformi, slabo ekspeditivnost in odmaknjenost občinske uprave od občanov, kar povzroča tudi odmaknjenost same skupščine od potreb in želja volilcev, nedelavnost nekaterih svetov, nepotrebno potrošnisko mrzlico pred podražitvami, ki je imela za posledico celo pomanjkanje nekaterih prehrambenih izdelkov itd.

Koordinacijski odbor ima največ težav z zbiranjem rezultatov gospodarjenja po kolektivih, katerih preko občinske uprave ni moč dobiti. Po mnenju odbora in članov sindikalnih podružnic, ki so obravnavali podražitve, je tudi novi predlog cen kruha previsok, saj je še vedno nad republiškim povprečjem. Občinska uprava po mnenju koordinacijskega odbora tudi prepočasi ukrepa na področju organizacijskih oziroma kadrovskih premikov v zvezi z reformo in okrnjenim občinskim proračunom.«

MLD

Iz razprave predsedstva Občinskega sindikalnega sveta

NA SEJI PREDSEDSTVA OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVESTA CERKNICA, KI JE BILA 18. AVGUSTA, SO OBSIRNO RAZPRAVLJALI TUDI O POLOŽAJU, V KATEREM SO SE ZNAJDELE GOSPODARSKE ORGANIZACIJE PO UVELJAVITVI NOVE GOSPODARSKE REFORME

Občinski sindikalni svet in občinski odbor SZDL Cerknica sta takoj po nastali reformi povzela potrebne korake v smeri dajanja pomoči posameznim manjšim gospodarskim organizacijam, da bi se te laže znajdale v nastali situaciji in povzete potrebne korake pri ureditvi notranjih odnosov v podjetju samem.

Ugotovili so, da so izračune v roku izvedli pri Brestu, Kovinoplastiki in Jelki Rakek. Ostala podjetja pa so bila pri izračunih nekoliko v zaostanku.

Na podlagi izračunov so ugotovili, da posamezna podjetja gospodarsko stojijo še kar dobro, kar se pa ne da trditi, da bo tudi v bodoče tako ostalo, če ne bodo gledali na povečanje produktivnosti in ekonomičnosti poslovanja in ne samo za povečanje osebnih dohodkov.

Po statističnih podatkih je plan v gospodarstvu razen iz kmetijstva dosežen v prvem polletju v višini 48%.

Pri rentabilnosti je opaziti močan upliv lanskog leta vloženih investicijskih sredstev.

Nasplošno pa produktivnost rase bolj počasi kot osebni dohodki. Povprečje osebnih dohodkov na zaposlenega v gospodarstvu v prvem polletju je bilo 39.200 dinarjev.

Iz navedene lestvice je razvidno, koliko so porasli osebni dohodki v posameznih podjetjih v primerjavi prvega polletja 1964/65.

os. doh.	%	indeks produk. tvrnosti
Kovinoplastika	29,3	104,3
Brest Cerknica	15,7	127,4
Gaber Stari trg	18,1	140,6
Jelka Rakek	26,3	113,4
Škocjan Rakek	50,0	134,5
Gostinstvo Cerk.	56,0	139,6
Elektrožaga	16,5	113,4
Center obrti	31,7	163,3
Vodna skupnost	87,2	143,1

V primerjavi za prvo polletje 1964/65 je bil v gospodarstvu razen iz kmetijstva porast osebnih dohodkov v višini 21,7%, indeks produktivnosti pa je porasel na 119,7.

Podjetjem povzročajo resne težave razni dolgovki, ki jih je bilo v prvem polletju v višini ene milijarde in 154 milijonov. Večina podjetij je s proizvodnjo pod planom, razen posameznih izjem, kot je Škocjan Rakek, kjer so imeli v prvem polletju sorazmerno velik promet, ki pa bo v bodoče vsekakor odvisen od njihovih cen, s katerimi so zelo visoko skočili. Ni nobena skrivnost, da večina potrošnikov iz Cerknice rajši hodi nakupovati v Ljubljano, kjer so nekateri artikli tudi za nekaj tisočakov cenejši.

Večni problem je cerkniško gostinstvo, saj imajo v prvem polletju izgube čez štiri milijone. Vsekakor bo potrebno na

tem področju v bodoče povzeti potrebne ukrepe.

Slabo kaže tudi neurejeno zunanje tržišče. Letošnji plan izviza je predviden v višini 2.344.000 dolarjev. V prvem polletju je bil izpolnjen samo 875.332 dolarjev.

V Jelki Rakek imajo težave z oddajo prikolic, ki so jih prideli izdelovalci lani, ker je otežkočena dobava gum. V planu imajo delati za podjetje Uljanik v Puli posamezne dele za njihovo proizvodnjo.

Pred nenehnimi težavami se prav tako nahaja občinska skupščina, saj jim po proračunu manjka za kritje stroškov okoli sto milijonov. Rebalans proračuna predvideva zmanjšanje predvsem pri štipendijah, ljudskih knjižnicah, podporah, zemljiskih zavarovanjih, zdravstveni preventivi, komunalnem in drugih skladih.

Zmanjšanje zaposlenega kadra so že izvršili in bodo tudi po tej strani nekoliko prihranili. V povprečju osebni dohodki občinskih uslužbencev niso posebno visoki, če jih primerjamo z osta-

limi občinami. V Logatcu, ki je sorazmerno manjša občina, imajo osebne dohodke za pet tisoč dinarjev višje.

Nasplošno so ugotovili, da imata najboljše pogoje Kovinoplastika in Brest Cerknica, vendar pod pogojem, če se bo zboljšalo stanje na tržišču.

Nezaposlitve se je zadnje časa podvojila, vendar to vprašanje še ni problematično.

Člani sindikata, katerim je delovno razmerje prenehalo brez njihove krivde, dobijo denarno pomoč od občinskega sindikalnega sveta, ki se izplačuje na osnovi tega, kolikšna je bila višina vplačanih članarin.

V mesecu avgustu je bilo prijavljeno na zavodu za zaposlovjanje v Cerknici 49 nezaposlenih. Od teh je bilo samo 16 takih delavcev, ki so bili upravičeni do podpore od strani sindikata. Ugotovili so, da so sindikalne podružnice zelo pasivne pri tolmačenju novih ukrepov. Vsekakor bo potrebno, da se bolj potrudijo in svoje članstvo temeljito seznanjajo z vsemi spremembami v podjetju in izven. Najbolje so svoje člane informirali o reformi po poslovnih enotah »Bresta«. Bošt

Šolanju strokovnega kadra in kadrovski politiki je posvetiti čedalje več pozornosti

Strokovno izobraževanje delavcev v gospodarskih organizacijah ima za sabo dolgoletne izkušnje, ki bodo zagotovo pozitivno vplivale pri delu na tem področju splošnega dviga kulturne ravni proizvajalcev.

Od osvoboditve pa do danes se je ta oblika izobraževanja zelo hitro razvijala. K temu je brez

dvoma pripomogel hitri razvoj industrije, ki je zahteval čedalje večji priliv delovne sile iz vasi v industrijo. Nujno je torej bilo, da se ta delovna sila vsaj delno hitro sposobi s pomočjo raznih seminarjev, tečajev in drugih oblik izobraževanja za čim uspešnejše delo v proizvodnjah.

(Nadaljevanje na 2. str.)

GOSPODARSKA REFORMA IN PROBLEM ZAPOSLEVANJA MLADINE

Letos j v naši občini končalo redno osemletno šolanje 263 mladih ljudi, od katerih jih okrog 30 % šole ni uspešno zaključilo, vendar pa se vsa ta potencialna sila želi vključiti v našo proizvodnjo ali nadaljnje šolanje, da bi tako čimprej s svojim delom začela izgrajevati sebi in skupnosti boljšo prihodnost. Po podatkih pa se je zaradi težjih pogojev v šole II. stopnje vpisalo le 70 mladincev, 38 se jih je odločilo za razne poiklice, 38 bo nadaljevalo verjetno osnovno šolanje in si tako pridobilo popolno osemletko in nekaj jih bo ostalo doma na kmetijah pri svojih starših. Toda neopredeljenih je ostalo tako še 112 mladih ljudi, pred katerimi so se nenašoma zaprla vsa vrata in sredi življienja so se znašli brez jasne perspektive in brez možnosti za svojo eksistenco. Sprejem v šole II. stopnje je omejen, tovarne in podjetja so občutno skrčila vajenska mesta, prav tako pa popolnoma ustavila zaposlevanje, da mlad človek res ne vidi iz tega pravega izhoda, kar le poglablja njegovo nezaupanje in tudi njegov ustvarjalni duh.

Stanje je trenutno pač tako, vendar pa je vprašanje ali so vsi ti ukrepi tudi popolnoma pravilno zastavljeni, ali pa so le od-

raz kratkovidne kampanjske politike skozi očala gospodarske reforme, pa naj bo delovnih kolektivov ali pa družbeno-političnih skupnosti.

Finansiranje srednjega šolstva še vedno ni odločno rešeno, še vedno je precej občin in tudi delovnih kolektivov, ki ne ovajajo dogovorjenih sredstev v skupni sklad in ki se ne držijo svojih obvez. Ali se bo res pred mladega človeka ob sprejemu v šolo II. stopnje postavilo vprašanje, od kje je doma, in če bo doma iz občine, ki svojih obveznosti ni poravnala, mu bo enostavno onemogočen vstop v to šolo? Mislim, da do takih in podobnih ekstremov ne sme priti, ampak morajo prej potiskati ustrezne rešitve.

Nadalje je vprašanje učnih mest v našem gospodarstvu in obrti. Kot da so sedaj vajenci delovni organizaciji v breme, ker jim mora izplačati najmanj 50 % dohodka nekvalificiranih delavcev. Si mar mladi ljudje tega ne zaslужijo? In kdo bo gospodarstvu vzgajal in učil kvalificirano delovno silo, če ne ravno tovarne in podjetja sama.

Vedno govorimo o nerazviti terciarni in uslužnostni dejavnosti, a sedaj za tak kader nima prostih učnih mest. Prav ta-

ko se bodo morale tudi obrtnice delavnice kaj razširiti in si morec organizirati tudi proizvodnjo na malo višji tehnološki ravni, za kar bodo prav gotovo tabile več kvalitetnega kadra, ki pa ga bodo morale same vzgojiti.

Tudi omejevanje zaposlevanja v delovnih organizacijah v smislu reforme ni jiskanja notranjih rezerv, je velikokrat pogojeno brez kakih globljih analiz in neutemeljeno, še posebno, če se ob tem čuti še tendenca zmanjševanja proizvodnje. Jasno nam bi moral biti, da bo le z maksi malno povečano proizvodnjo in obenem boljšo kvaliteto moč zmanjšati proizvodne stroške ter tako zagotoviti razvoj našega gospodarstva in njegovo vključevanje v mednarodno delitev dela. Seveda ni s tem mišljeno, da nekje delovne sile, posebno administracije, ni preveč, kar pa posebno za področje cerkniške

občine ne bi držalo, zato bo prvenstveno potrebno potiskati notranje rezerve v nekaterih komercijskih in tehnološko-organizacijskih momentih, ne pa brez računom v odpuščanju in zmanjševanju zaposlevanja ali celo v omejevanju izobraževanja strokovnega kadra, ki je prvi pogoj za uspešen preporod našega gospodarstva.

Z omenjenimi besedami nisem mislil kampanjsko ali parolarsko zavzeti svoje stališče, ampak sem hotel na interpretacijsko enostaven način opozoriti delovne organizacije, da naj pri nadaljnjem zaposlevanju izhajajo iz realnih postavk in če se bo sicer pri intenzivnem povečanju proizvodnje pokazala tudi potreba po novi delovni sili, naj zaposle prvenstveno te še neopredeljene mlade ljudi, pri čemer naj upoštevajo tudi uspeh posameznika v osemletki. Koščak Franc

Šolanju strokovnega kadra ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Sedanje stanje v delovnih organizacijah še kljub temu ne odgovarja vsaj v tisti meri ne, kot bi si želeli.

Ta problem rešujemo z dajanjem štipendij za študij na raznih strokovnih šolah, kar pa ni zmeraj dovolj za kritje potreb v proizvodnem procesu. Danes je zelo težko podati enotno konceptijo sestave enotnih programov izobraževanja, ker je to delo odvisno od zahtev posameznih gospodarskih organizacij, njihove kadrovskie strukture, programa proizvodnje, njihovim finančnim pogojem in podobno.

Da bi lahko izdelali realni plan potreb po kadrih, njih izobraževanja in zaposlevanja, morajo podjetja razpolagati s temeljito vodenim kadrovskim evidencem, ki mora med ostalimi podatki zajemati: evidenco strukture zaposlenih; evidenco stanja strokovnega kadra; evidenco oblik možnega izobraževanja v delovni organizaciji; evidenco stroškov izobraževanja; evidenco rezultatov tistih, ki se izobražujejo in cel niz ostalih evidenc, ki jih delovna organizacija rabi pri rednem poslovanju s kadri.

Iz dosedanje prakse je razvidno, da je preskrba strokovnega kadra, razen že omenjenega načina potekala tako, da se je izobraževal kader iz vrst že zaposlenih v podjetju in s pritegnjenjem i z ostalih delovnih organizacij, kar je povzročilo nenehno fluktuacijo. Ta način preskrbe kadrov je bil vedno dovolj uspešen, ker je bil pogojen z raznimi posledicami, ki so na podjetja negativno vplivale.

V današnjih pogojih boljšega gospodarjenja je nujno potrebno, da se podjetja orientirajo predvsem na domači kader, kateremu naj omogočijo študij v rednih ali izrednih šolah, ker se bo tako laže vključil v delo podjetja. V cilju, da si že zaposleni kadri dopolnijo potrebitno znanje, jim je vsekakor omogočiti možnost takega študija. Novi zakon o delovnih razmerjih

omogoča način študija že zaposlenih, važno je, da tak študij koristi podjetju in da imajo odgovorni faktorji v podjetju za to razumevanja.

Poznamo je, da večji del delovnih organizacij še nima pravilnika o strokovnem izobraževanju članov delovnega kolektiva. Ravno tako ni ta problem reguliran v statutih.

Pravilnik bi moral točno določati komu in pod katerimi pogoji se daje finančna pomoč za študij.

Razumljivo je, da je to samo eden izmed mnogih problemov, s katerimi se srečujejo delovne organizacije pri svojem rednem delu, vendar je tudi ta problem take važnosti, da je treba njemu nujno posvetiti več pozornosti.

Zadnje posvetovanje kadrovskih delavcev naše komune je pokazalo, da dobro organizirani kadrovski službi, z manjšimi izjemami, nimamo. Problemi kadra se še zmiraj rešujejo po starej metodah, ki niso vedno tudi koristne.

Osnovne smernice za bodoče delo so na posvetovanju podane. Vendar do danes posebnih rezultatov ni bilo.

Vzrok takemu stanju brez dvojne leži na tistih osebah, v delovnih organizacijah, ki so dolžne sprovajati kadrovsko politiko.

Novi gospodarski ukrepi narekujejo, da se med ostalim tudi izobraževanje kadra še bolj temeljito izvaja kot doslej.

To zahtevno delo pa lahko izvaja le taka služba in tak kader, ki je za to ustrezno usposobljen.

Se pred reformo ni bilo posebne zanimanja za tovrstno delo, zato ni nič čudnega, da so ponokod ravno kadrovskie službe prišle na udar zmanjševanja, kot da ravno tukaj leži tista skrita rezerva, s katero je potrebno razčistiti v prvem planu.

Mogoče da se tudi na tej plati najdejjo rezerve, dejstvo pa je, da bomo morali v bodoče posvetiti strokovni rasti proizvajalcem še več pozornosti kot dolej.

Bošt

Iz zadnje seje občinske skupščine

Po začetem delu in naših skupnih naporih pri uveljavljanju in izvedbi gospodarske reforme se srečujemo s problematiko, ki smo jo pričakovali, pa tudi z vprašanji, ki se nam na novo odpirajo. Izvedba reforme bo zahtevala še veliko poglobljenega dela in naporov tako posameznikov, kot skupnosti. Delovne in družbeno politične organizacije so skupno, v čimtesnejši povezavi pristopile h kar najuspešnejši realizaciji skupnih ciljev. Vemo, da bomo reformo izvedli, da bomo pri tem prebredli še marsikatero težavo. Ko postavljamo ceno za uspešen potek zastavljenih nalog, pa ne smemo pozabljati na našega delovnega človeka in na njegov standard. Občinska skupščina je v drugič razpravljala o cenah najosnovnejših živil, ki jih občani največ potrošijo in katerih visoke cene bi utegnile prizadeti delovnega človeka.

Mišljeno obeh zborov občinske skupščine je bilo, da je potrebno znižati ceno kruhu talko, da postavili ceno belemu kruhu 210 dinarjev za kilogram, črnu pa 142 dinarjev za kilogram. Člani občinske skupščine so tudi konigirali ceno mesu. Sprejeli so sklep o najvišji ceni iz perutnine. Najvišja cena za kilogram piščancev sme biti odslej 1.000 dinarjev. S tem naj bi bila početna možnost, da bi meso perutnine v določeni meri zmanjšalo potrebe po sorazmerno precej dražjem telečjem mesu. Naši predstavniki v občinski skupščini so obenem zmanjšali marge za določene, prizadivode, s čemer se bo cena tudi nekaterim drugim prehranbenim artiklom nekoliko znižala.

Razprava je tekla tudi o najvišjih prodajnih cenah za drva. Najvišja dovoljena cena drvem najboljše kakovosti je 6.580 din za pm. Najcenejša in manj kakovostna drva bodo imela ceno

2.210 din za pm. Premog bomo kurili z ozirom na kvaliteto po ceni, ki se bo gibala od 15.400 dinarjev do najvišje dopustne cene, za najkvalitetnejši premog 16.000 dinarjev.

Ugotavljamo lahko, da smo v samem startu reforme že začeli določene uspehe. Res da se tu in tam srečamo še s pojavi nerazumevanja ali namernega odklanjanja novih načel, po katerih naj se oblikuje način gospodarjenja, vendar smo prepričani, da bomo vse negativne pojavne v primernem času odklanjali.

Skrb in važna naloga delovnih kolektivov, družbeno političnih organizacij ter družbeno političnih skupnosti bo tudi v bodoče, da seznanjajo proizvajalce, oziroma občane v čimširšem krogu o smislu, nalogah in metodah, ki se jih bomo posluževali, da bi dosegli svoj namen, zadovoljili našim skupnim interesom ter tako izvedli reformo.

Mladinski odred predvojaške vzgoje v besedi in sliki

Komaj so odšli mladinci prve izmene, že so bili tukaj novinci. Mladi ljudje, polni volje do dela in znanja. Človek bi dejal, da tekmujejo, kdaj bo boljši. Najbolj je bilo zanimivo praktično delo. Tukaj so se mladinci seznamili poleg osnovnega orožja še z ostalim. Vsi so pazljivo spremljali predavanja. Večkrat so postavljali tudi zahtevna vprašanja. Čeravno so bili letos življenski pogoji nekoliko slabši od lanskoletnih, uspeh štirindvajsetdnevnega dela ni izostal.

Že v začetku druge izmene so se mladinci udeležili pohoda in zborovanja na Slivnici, na katerem je govoril narodni heroj Janez Hribar.

Ob povratku so bili veseli in razigrani — polni mladosti. Pri političnih urah je bilo zelo živahnio, predavatelj skoraj ni imel časa odgovoriti na vsa vprašanja o novi gospodarski reformi. Obravnavali so tudi vprašanje kmetijstva, saj je bila večina ravno iz kmetijske dejavnosti. Vsakojutro je bila telovadba, kot v redni JLA. Mladinci so posebno pogrešali športnih rekvizitov, katerih pa na žalost ni bilo na razpolago.

Ob zaključku je komandni kadar pripravil ob isodelovanju članov ZB spominsko svečanost na Vražjem vrtcu.

vojno. Povedal je, da je bilo samo v Babnem polju čez 100 žrtev fašističnega nasilja.

V poletju leta 1942 so v vas prihrameli Italijani in na zverinski način poobili 40 mož in

ca na tragedijo druge svetovne vojne. Člani predvojaške vzgoje so s spoštovanjem uredili okolico spomenika tako, da je nudila lep videz vsem tistim, ki so

POSTOJ, TOVARIŠ, SPOMNI SE NA MRTVE, VSE KAR VELEKO JE, VSKALILO JE IZ ŽRTVE IN TI, KI ŽIV SI, MRTVIM SI DOLŽNIK.

Trio »Veseli vandrovčki« so skrbeli za zabavo

Foto: Hren

Pohod na Slivnico Foto: Hren

fantov, ki so jih našli doma, zažgali pa več kot polovico vasi. Veliko spomenikov je priča, koliko so takrat pretrpeli ljudje

se svečanosti udeležili v zelo velikem številu, čeprav je bli delevnik.

Se enkrat se spominjam besed, ki govorijo:

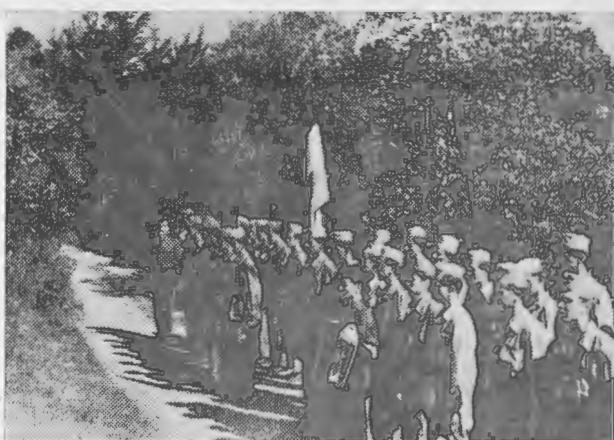
Clani predvojaške vzgoje napeto poslušajo svečani govor na Vražjem vrtcu

Foto: Hren

Mladinci predvojaške vzgoje pri jutranji telovadbi

Foto: Hren

Predsednik ZB iz Babnega polja, Janez Milan, je spregovoril med ostalim tudi o težkih časih za ta kraj med drugo svetovno

tega kraja. Vsepovsod, ob cesti, senožeti in globoko v temnih gozdovih zagledaš skriti spomenik, ki spominja vsakega prišle-

Tov. Pleško govorji na svečani proslavi na Vražjem vrtcu

V zadnjem času je opaziti, da delovne organizacije kakor tudi samostojni obrtniki ne vključujejo v uk novih vajencev v takem številu kot v prejšnjih letih.

Pri razmišljaju o tem problemu se nam vsiljuje misel, da tiči vzrok v zvezi s sprejemanjem vajencev v tem, da se posamezni obrtniki in gospodarske organizacije bojijo previsokih bremen, ki bi jih imeli z vključevanjem novih vajencev, upoštevajoč pri tem dejstvo, da so z novimi predpisi določene višje nagrade za vajence kot doslej. Res je, da nagrade vajencev v prvem letu učenja ne smejo biti manjše od 50 % in v zadnjem letu učenja ne manjše kot 80 % od povprečnega zasluga nekvalificiranih delavcev. Toda to ne bi smel biti vzrok za neinteresiranost posameznih organizacij in obrtnikov. Tak odnos do vklju-

čevanja vajencev bo prav gotovo neprijetne posledice predvsem v tercijalnih dejavnostih in nekaterih drugih gospodarskih organizacijah.

Svet za delo skupščine občine Cerknica je na svoji zadnji seji razpravljal o tej problematični. Člani sveta so sprejeli sklep, da se gospodarskim organizacijam in zasebnim obrtnikom priporoči sprejemanje vajencev v nezmanjšanem številu oz. po dejanskih potrebah. Le na ta način si bomo zagotovili potreben strokovni kader.

Če bomo pri sprejemanju vajencev vodili tako politiko, potem je odveč bojazen, da se višje nagrade ne bi obrestovale.

Naj omenimo še, da bo na prvi prihodnji seji o tem razpravljala tudi skupščina občine Cerknica ter v zvezi s tem sprejela odlok o najnižji mesečni nagradi vajencev.

Izhaja mesečno kot priloga GLAS-u NOTRANSKE

Za zmanjšanje poslovnih stroškov BRESTA

Novi Zvezni odloki v gospodarstvu pomenijo začetek izvajanja gospodarske reforme.

Centralni delavski svet LIK BRESTA je na svoji 122. redni seji, dne 16. VIII. 1965 obravnaval tukajčno probleme, ki so se pojavili ob ustanovitvi nove gospodarske reforme. Centralnemu delavskemu svetu je bilo predloženo obširno gradivo analiz poslovnega stanja v Brestu, ki vsebuje analizo vseh možnih izboljšav, ki vplivajo na zmanjšanje poslovnih stroškov in sestavo konkretnega plana problemov, ki zahtevajo preciznejše študije.

Na podlagi analiz v vseh smereh poslovanja je Centralni delavski svet sprejel plan nalog za zagotovitev optimalne rentabilnosti poslovanja.

Na komercialnem področju so potrebne temeljite analize tržišča, prodajne cene in assortimenta, vzpostaviti najugodnejše nabave reprematerjalov, zagotoviti večjo prodajo ...

Na proizvodno tehnoškem področju analizirati konstrukcije, izpopolnjevati tehnologijo, uvajati materiale domače proizvodnje ...

Na ekonomsko finančnem področju ustaviti najemanje investicijskih kreditov, proučiti možnost lastne špedicije, korigirati disproporce med osebnimi dohodki ...

Na kadrovskem področju ustaviti šolski izobraževalni center, prekiniti sprejemanje novih administrativnih kadrov, prekvalficirati odvijačne kadre ...

Na splošnem področju skrbeti za ekonomičnost poslovanja teh-

nično strokovnih kadrov, omejiti službena potovanja, zagotoviti tekoče informiranje ...

Temeljito proučevanje proračunskih stroškov in njih analiz v smislu zmanjšanja le teh, je eden prvih in osnovnih faktorjev v cilju racionalnejšega dela in smoternejšega gospodarjenja.

Večja produktivnost pogojena z ustreznimi tehnoškimi izpopolnitvami in večjo mero strokovnosti — to je kvalitete dela — in pa temeljite analize tržišča, prodajne cene in assortimenta; vse to je skupek potrebnih

sil, ki pogojujejo uspešno »življenje« novega perspektivnejšega načina gospodarjenja, novih gospodarskih odnosov, novih stabilnejših gospodarskih gibanj in ne nazadnje tudi boljšega življenga (standarda) delovnih ljudi.

Pred nami so novi pogoji gospodarjenja in na nas vseh je odgovornost, kako uspešno se bomo v te pogoje vključili. Zavedamo se, da nam v zadnjem času že tolifikrat izrečena in napisana parola — izkoriscenja notranjih rezerv — nikakor ne sme ostati le dekorativno blago.

BREST v novih pogojih gospodarjenja

dokončno zajezili nadaljnje načrtovanje inflacije.

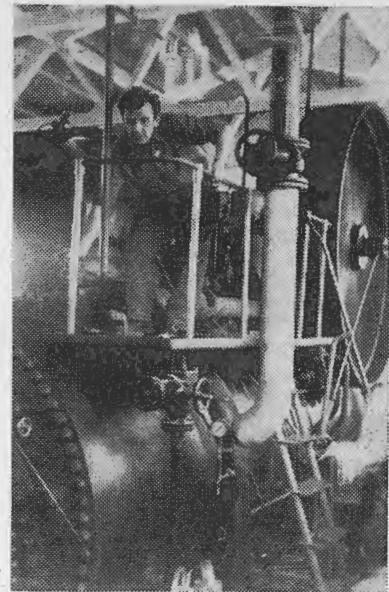
Razni ukrepi, ki predstavljajo v bistvu zmanjšanje družbenih obveznosti delovnih organizacij kot: odprava prispevka na dohodek, zmanjšanje prispevka na osebni dohodek, odprava prometnega davka v proizvodnji itd. omogočajo delovnim organizacijam smoternejše gospodarjenje. Gospodarske organizacije bodo v prihodnje udeležene pri delitvi vrednosti neto proizvoda za 71 %, kar je 40 % več kot doslej. Takična obremenitev je brez dvoma ovirala dobro gospodarjenje. Proizvodna cena bo oproščena dosedjanje neekonomiske primesi prometnega davka (ta je v letu 1964 v Sloveniji znašal 84 milijard din), kar bo omogočilo večjo možnost kooperiranja med posameznnimi podjetji. Gospodarska reforma daje tudi nov položaj osebnim dohodkom pri dočkanju politike in razvojne smeri, računa z njimi kot z gibalom tega razvoja in spodbuja k večjanju produktivnosti dela. Reforma sama pa ne more rešiti vseh problemov, ki imajo izvor v neracionalnem delu in nizki produktivnosti. Gre za smoternejšo porabo proračunskega sredstva, povečanje strokovnih kadrov — skratka za kvaliteto dela — ali z istimi besedami: maksimalno izkoristiti vse obstoječe notranje rezerve.

Gospodarska reforma je pogoj, da se bo naše gospodarstvo v večji meri vključilo v svetovno tržiščo. Gospodarski odnosi so prišli do te stopnje, kjer nujno potrebujemo za svoj še hitrejši napredok široko odprto tržišče, s čimer so tesno povezani tudi stabilnejši pogoji gospodarjenja, obenem pa tudi stabilnejše načrtovanje realnega standarda delovnih ljudi.

Ule Jože, dolgoletni strojnik lokomobile tipa WOLF, iz tovarne pohištva Cerknica. Ta komobila je bila leta 1957 kupljena od rudnika Magura Golaž na Kosovem polju. Demontirali so jo sedanji strojnik, Šega Andrej, Vadla Jaka, Kebe Franc, Lončar Srečo in Remžgar Ciril. Z vsemi pripadajočimi deli lokomobila tehta 70 ton.

To Rakeka je bila pripeljana v petih železniških vagonih. Zanimivo je to, da se je nakladanja vršilo s popolnoma primitivevimi sredstvi.

Na sliki: Ule Jože pri svojem vsakodnevnom vzdrževanju stroja.

Z gospodarsko reformo, ki je sedaj dobila še pravno obliko v celi vrsti predpisov, se pričenja tista faza, kjer morajo gospodarske organizacije najkonkretnje učrepiti tako v smeri čim ugodnejšega izbora kot čim bolj racionalne proizvodnje.

Gospodarska reforma vspognami in tako tudi med podstavlja drugačne odnose med podjetji glede delitve ustvarjenega družbenega produkta. Osvojeno je načelo, da se ti odnosi ne vspostavljajo več administrativno, temveč preko cen, ki naj se svobodno oblikujejo.

Gornje načelo ne pomeni, da bomo lahko oblikovali cene po naših željah. Cene nam bo oblikovalo tržišče, torej zakon ponudbe in povpraševanja, tako na domačem kot na tujem tržišču.

Že v samem začetku tega procesa je poučljeno, da se bodo morala podjetja uveljaviti v mednarodni delitvi dela, če bodo hotela še nadalje obstojati in se razvijati. Na Brestu je to nujna orientacija. Za pospešitev izvoza pa Brest ne namerava poslovati več izključno preko izvoznih podjetij, temveč pripravlja vključevanje lastnih kadrov z zunanjim trgovinsko poslovanje. Tak način zagotavlja zanesljivejše nastope na tujem tržišču in gibaljevejše reševanje problemov, ki nastajajo pri teh vrstah poslov.

Na zunanjem tržišču se bo možno uveljaviti in razširiti posle le, če bomo dovolj konkurenčni. Konkurenčnost pa nalaže podjetju nizke cene in solidno kvaliteto izdelkov.

Izračune, ki smo jih napravili, slonijo na cehah, kot jih dopušča Zvezni zakon. Ti izračuni Nadaljev. na 5. strani

Lično urejena dnevna soba s vitrino »META«, proizvod tovarne pohištva — Cerknica

Izobraževanje odraslih

Za uresničitev socialističnih načel gospodarjenja in upravljanja moramo nenehno skrbeti, da se naši delovni ljudje vsestransko, splošno in strokovno izobražujejo. Sedanji, težji pogoji za večjo storilnost in ekonomičnost zahtevajo na vseh delovnih mestih čim bolj sposobne ljudi. Da bi imeli delovni ljudje možnost pridobiti potrebno znanje, kar narekuje ustava, bo Delavska univerza v Cerknici v 1. 1965/66 organizirala naslednje oblike šol, tečajev in seminarjev.

SOLE

Večerne osnovne šole: za I. in II. stopnjo. Prva stopnja za 5. in 6. razred osnovne šole in druga stopnja za 7. in 8. razred osnovne šole.

Pogoji za vpis so naslednji: kandidat mora biti star najmanj 16 let, predložiti mora zadnje šolsko spričevalo. Šolnina bo 5.000 dinarjev mesečno. Šola bo trajala 9 mesecev.

Poklicna gradbena šola: za II. in III. letnik. Šola bo v Cerknici in se lahko vpisijo kandidati, ki so uspešno končali I. letnik, oziroma opravili popravni izpit. Prijava sprejema Delavska univerza Cerknica in Gradbeno podjetje SGIP Cerknica.

Večerna ekonomska srednja šola: II. letnik, ki bo v Cerknici. Pogoji za vpis so, da je kandidat uspešno opravil izpite za II. letnik.

Večerna srednja tehnična šola: lesni odsek III. letnik, oziroma VI. semester. Pogoji za vpis so, da so opravljeni izpite za vseh V. semestrov.

Večerna višja ekonomska komercialna šola: I. letnik. Šola bo v Cerknici. Pogoji za vpis so, da je končana srednja šola. Kandidati, ki nimajo končane ali priznane srednje šole, morajo opraviti sprejemni izpit. V vsakem primeru pa mora biti končana osnovna šola. Prijava sprejema Delavska univerza v Cerknici do 12. septembra 1965. Za tiste, ki bodo opravljali sprejemni izpit, bo delavska univerza organizirala tečaj za sprejemni izpit.

Šola za živiljenje: namenjena je domačajočim mladini, in bo po interesu, oziroma številu prijavljencev organizirana v vseh večjih krajih naše občine. Šola bo obsegala ciklus predavanj iz vseh

področij vzgoje, ki so potrebna mladini, predvsem tištini, ki se nameravajo poročiti.

Šola za starše: namenjena je staršem, ki imajo šoloobvezne otroke. Teme predavanj bodo predvsem o vzgoji otrok in pomoci pri učenju. Organizirana bo v vseh krajeh, kjer bo dovolj prijavljencev.

TEČAJI

Tečaj slovenskega jezika: namenjen je vsem, ki se bodo prijavili, predvsem pa administrativnemu osebju, ki ima opravka z dopisovanjem. Teme bodo predvsem iz izrazoslovja in pravopisa.

Tečaj nemškega jezika: I. stopnje, ki je namenjen slušateljem višje ekonomske komercialne šole in tudi ostalim interesentom.

Tečaj italijanskega jezika: I. stopnje za slušatelje višje ekonomske komercialne šole. Prijava se lahko tudi vsi ostali kandidati.

Tečaj za gostinske delavce: ki bo v Cerknici in je namenjen gostinskim delavcem ter mladini, ki ima veselje do dela v gostinstvu.

Tečaj za kletarstvo: namenjen je vsem, ki delajo v kleteh z alkoholimi in brezalkoholimi pižami. Prijava se lahko vse, ki jih kletarstvo zanima.

Kuharsko gospodinjski tečaj: zajemal bo predvsem tehniko kuhanja in ekonomske gospodinjstva. Tečaji bodo povsod tam, kjer bo dovolj prijavljencev.

Krojni in šivilski tečaji: bodo v vseh krajeh, kjer bo dovolj prijavljencev. Na željo kandidatov oziroma kandidatov bo program zajemal osnove iz krojstva, šivanja in ravnanja s šivalnimi stroji.

Tečaji o ravnanju z gospodinjskimi stroji: je namenjen gospodinjam, ki imajo ali nameravajo nabaviti gospodinjske stroje. Program zajema nego, ravnanje in manjša popravila vseh strojev od sesalca za prah do pralnega stroja. Organiziran bo povsod, kjer bo dovolj prijavljencev.

Tečaj o kmetijski mehanizaciji: namenjen je privatnim kmetovalcem in bo obravnaval vse lažje kmetijske stroje, predvsem nego, vzdrževanje in delo s temi

stroji. Prijava se lahko vse, ki jih to področje zanima. Tečaji bodo v vseh krajeh, kjer bo dovolj prijavljencev.

Tečaj o uporabi umetnih gnojil: namenjen je kmetovalcem. Program zajema gnobe analize zemljišč, izbiro umetnih gnojil za posamezne kulture, kakor tudi vse ostalo, kar je v zvezi z gnojenjem. Prijava se lahko vse interesenti.

Tečaj o živinoreji: za privatne kmetovalce. Tečaj bo zajemal teme iz pitanja, nege in vzreje živine. Prijava se lahko vse, ki jih živinoreja zanima.

Tečaj o turističnih informacijah: za vse gostinske in trgovske delavce, ki imajo delo s turisti. Teme bodo predvsem iz: sprejema, dajanja napotkov in ostale informacije turistov.

Tečaji za vse komisije organov upravljanja v gospodarskih organizacijah in družbenih službah.

Tečaj za ozke profile (polkvalifikacija): iz vseh strok za posamezna podjetja, kjer bo dovolj zanimanja.

Tečaj za instruktorje in delovodje: za gospodarske organizacije o organizaciji dela, dela z ljudmi in ostalo po želji posameznih podjetij.

SEMINARI IN DRUGE OBLIKE

Seminari s kadroviki in sekretarji podjetij o izmenjavi izkušenj iz posameznih področij.

Delavska univerza lahko v sodelovanju s strokovnjaki in zavodi nudi pomoč tudi vsem organizacijam pri izdelavi statutov, pravilnikov in drugih samoupravnih aktov, ki so vezani na spremembo, zaradi sprememb zakonskih določil.

Vse informacije lahko dobite pisnemu ali ustno pri Delavskoj univerzi v Cerknici, ki posluje v stari osnovni šoli v Cerknici.

**DELAWSKA UNIVERZA
CERKNICA**

Pravice do porodniškega dopusta

Po temeljnem zakonu o delovnih razmerjih ima delavka za nosečnost in porod pravico do porodniškega dopusta, ki traja brez presledka 133 dni. Z zdravniškim izvidom sme nastopiti porodniški dopust 45 dni pred porodom, mora pa ga nastopiti 28 dni pred porodom.

Po zakonu je torej delavka dolžna nastopiti porodniški dopust vsaj 28 dni pred porodom. Po imenu organov socialnega zavarovanja traja spričo takih odločbe porodniški dopust po porodu v vsakem primeru največ 105 dni, čeprav ga delavka ni nastopila pred porodom. Nove zakon je namreč k prej ustanovljeni dobi 105 dni porodniškega dopusta dodal 28 dni pred porodom; namen te spremembe je predvsem varstvo otrokovega zdravja in razvoja pred porodom, ker z drugačno uporabo te določbe ne bi bil uresničen.

Nekatere organizacije se s takšnim stališčem niso strinjale, ker je po njihovem mnenju protizakonito glede na določbo v prvem odstavku 73. člena zakona, po kateri znaša porodniški dopust 133 dni in se materi ne more skrajšati, čeprav ga ni nastopila pred porodom.

Na konkretno predpostavko nekatere delovne organizacije v takšnem smislu je izdal Zvezni sekretariat za delo pod št. 132-29/65-5 dne 17. junija naslednje mnenje:

»Porodniški dopust, ki se mora obvezno nastopiti pred porodom,«

Twrt), se ne more v primeru preložiti na čas po porodu, kolikor se pred porodom ni izrabil.«

Namen zakonodajalca je torej bil pri podaljševanju porodniškega dopusta od 105 dni na 133 dni v tem, da varuje otroka in mater pred porodom, ker je pokazala analiza statističnih podatkov o prezgodaj rojenih otrocih, da je znaten odstotek nedonošenih in mentalno nerazvitih novorojenčev prav pri ženah, ki so delale do zadnjega dneva pred porodom. V interesu žene in njenega otroka je, da uporabi pravico, h kateri jo obvezuje zakon. Glede na to gre vsaki delavki po porodu porodniški dopust največ 105 dni, v nobenem primeru pa ne toliko dni nad to dobo, kolikor jih ni pred porodom izrabila.

Brest Cerknica • Brest Cerknica • Brest Cerknica • Brest Cerknica • Brest Cerknica

(Nadaljevanje s 4. strani)

kažejo ugoden rezultat za primarno proizvodnjo ne pa za finalno. Znano pa je, da se s spremembami tem na višje, spreminja tudi struktura potrošnje. To pomeni, da se kupna moč, ki je bila prej na razpolago za nakup določenega blaga (npr. pohištva), preliva na druga področja nakupa, kar povzroči, da je sedaj manjše povpraševanje po tem blagu. Tako je nujno, če hočemo prodajati take količine, kot so sedanje ali pa povečane, te količine prodajati po nižjih cenah. Možnost take prodaje pa seveda zahteva nižje lastne cene. Oblikovanje teh cen pa je odvis-

no od nas samih. V strukturi lastne cene predstavljajo stroški porabljenega materiala 55 % in osebnih dohodki 30 %. Jasno je, da se ekonomičnost našega dela mora pričeti prav pri teh stroških.

Gospodarska reforma zagotavlja stabilnost v gospodarjenju, to je ena izmed najpomembnejših postavki reforme. V stabilnih pogojih, pa čeprav so trenutno zelo težki, je s proučevanjem in študijem možno najti takšne faktorje gospodarjenja, ki vedejo do uspešnejšega poslovanja. Takšni pogoji dajejo tudi novo vsebinsko planiranja, ki bo v kombinatu imel odraz v konk-

retnem programu poslovne aktivnosti, za določeno obdobje.

Centralni delavski svet kombinata je obravnaval nove izračune, nove pogoje in nove tendence razvoja prodaje, ter je na podlagi tega dal vsem poslovnim entitetam »Plan način za zmanjšanje poslovnih stroškov BRESTA«. V tem planu so zadolžene predvsem strokovne službe, konkretno dajojo naloge v planu do potankosti.

Te naloge se nanašajo na prodajne cene in assortiman prodaje, na nabavo surovin in materialov, na zaloge, konstrukcijo, kapacitete, organizacijo, disciplino in na sistem samega eviden-

tiranja in obračunavanja. Razumljivo je, da moramo pri tem sodelovati vse.

Delati moramo ekonomično na vsakem delovnem mestu. Pomazorimo si sledič račun: če bi vsak zaposlen v kombinatu, delal samo s 100.-din stroški manj na dan (prihranek na materialih, fiksni stroški, prihranek na času...), bi to zneslo letno v kombinatu preko 40 milijonov din več dohodka. Očitno je, kje je treba iskoristiti moči za uveljavitev na vedno bolj zahtevnih tržišč. To pa tudi pomeni, da gremo v tisti smeri, ki jo reforma začrtuje.

Stefan — Rudolf M.

Križna jama

V septembru mesecu bo v Jugoslaviji IV. mednarodni speleološki kongres, ki se ga udeležuje nad 400 jamarjev iz vsega sveta. Naš kras je v svetu dobro znan, saj so bili prvi kraški pojavi raziskani in opisani v stotni literaturi na našem ozemlju. Svet od Triglava do Skadarškega jezera je poln površinskih in podzemskih posebnosti, kot so škrape, vrtače, uvale, zaprtakaška polja z rekami poniknicami. Podzemski svet pa se nam odkriva v vsem svojem razkošju. Zato z vso upravičenostjo imenujemo to ozemlje — klasičen kraški svet!

pile po stenah jame in urediti dostop na Kristalno goro. V jame smo odšli natanko ob 21. uru. Pred nami je bila to noč dolga in naporna pot. Čez številna jezera in podore do konca, kjer človeku zastane dih nad lepotami, ki jih razgalja Kristalna gora. Zato pogumno naprej!

Po 20-minutni hoji skozi suhi del Prednje jame smo dospeli do prvega jezera. Ta del jame ima že več stranskih, razsežnih rorov in brezen. Med njimi najbolj znam Medvedji rov, kjer so že leta 1887 odkrili kosti jamskih medvedov. Nobena jama na svetu se ne more pohvaliti s takim

pot. Prijeten občutek prevzame človeka, ko ob razsvetljavi acetilenke prodira v skrivnostno tisočno podzemlja. Na stropu odkriva čudovite oblike kapnikov, pod njim pa mirno polzi čista, smaragdno zelena voda, iz katere se tu in tam zaleskeče kapnik. Povsod mir, slišati je le enakomerno veslanje.

Stene podzemskih hodnikov se umikajo in že se nahajamo v večji dvorani. Ponekod voda iz stropa kar lije. Vlaga je nad 90 %. A že nam ogromni skladi zapro nadaljnjo pot. Zaradi teže se je strop v podzemlju podrl. Take predele imenujemo podore. Zato čolne na ramo in čez razmetano, mokro skalovje naproti novemu jezeru. Teh je v jami kar 22. Čez zasigane pragove, ki jih prebremo, dospemo do 14. jezera. Nadaljnjo pot zapira podor v obliku grušča, ki je ves zasigan. Od vsepovsod pa teče čez nizke pragove voda. To je Kalvarija. Na pol poti smo. Jamarji se nuditi lep prizor: gozd kapnikov razkošnih oblik, ponice, napolnjene z vodo. Na tej vmesni postaji se odpocijemo. Potrebni smo tudi dobre kapljice. Niso prvi jamarji, ki so težko prenašali lesene čolne čez ta visoki, nerodni podor, zastonj krstili so del za Kalvarijo. Za Kalvarijo se rovi cepijo v dva dela. Nadaljujemo pot po vodnem rovu. Pragovi nam še večkrat onemogočijo napredovanje v čolnih. Zato previdno na trdnata, sicer se lahko kmalu okoplje! Voda pa ni ravnopla. Tudi utrujenost se že čuti od veslanja proti toku. Pred nami je nova prepreka, 25 m visok in 100 m dolg podor. Pozor, to je Križna gora! Veliki bloki kamnja so razmetani vsepovsod. To še bolj otežuje prehod. Zaradi »križev in težav« pri prehodu je ta veličastni podor dobil ime »Križna gora«.

Pot nazaj je prav tako zanimiva. Saj se odkrivajo očem iz teme vedno nove fantastične oblike. Kopljemo se čez pregraje. Utrujenost se je zajedla v vse dele telesa. Mišice niso več takoj prožne in voda žlubodra v škornjih. Po jezernih, ki se lomijo v številnih vijugah, dospemo na suho. Sledi pot po suhem in že se nam v daljavi prikaže mediji soj dnevne svetlobe, ki je vedno močnejša. Ugasnemo luči. Po skoraj 12 urah v jami poležemo po travni. Pred jamo pa tak vrvež. Zadnje priprave za veliko veselico gredo h kraju. Vse je v pričakovovanju velikega obisku turistov in Veselih planšarjev. Nas pa vse to v toplem julijskem soncu ne prevzame!

Spomini se vračajo k tebi, Križna jama, ti zapeljivka. Kajti kogar enkrat objameš, ga ne izpustiš več! Vojo Rajčević

Ponor v Križni jami pred prvim jezerom. Jamar na oddihu

Odtrogajmo list iz jamarškega dnevnika in se popeljimo z ljubljenci podzemlja na ogled enega od biserov podzemlja — Križno jamo.

17. in 18. julij 1965.

Zadnji sončni žarki so se zogubili iz zrcala Križne gore. Pred Križno jamo pa je bilo vse živo: postavljali smo šotore, čistili acetilenke, polnili gumijaste čolne. Zbrali so se predstavniki skoraj vseh jamarških klubov Slovenije: Domžal, Logatca, Ljubljane, Postojne, Sežane in Rakelka. Rakovčani, kot prireditelji, smo imeli kar največ skrb, ker je zbralo se je kar 52 dekle in fantov. Nekateri so se nemirno ozirali proti vhodu jame, od koder je neprijetno mrazilo. Najmlajšim je bil to jamarški krst — prvo srečanje s podzemljem. Ko so bile priprave končane in želodci podprtji z okusnim golažem, še kratek posvet. Cilj potoda v jamo je bil priprava za predkongresno ekspedicijo, za katero se je prijavilo nad 20 jamarjev, udeležencev kongresa. Odstraniti je bilo nepotrebne na-

bogstvom. Kar nad 2000 kosti je bilo izkopanih iz sige. Iz njih sta sestavljeni dve popolni okostji, ki danes krase deželni muzej na Dunaju in prirodoslovni muzej v Ljubljani. Največjo globino vode pa so ravno ta dan izmerili ljubljanski jamarji v Kikloven breznu: 18 m! Prednja jama pa je tudi precej poškodovana, ker je pač dostopna.

Porinili smo čolne v jezero in »jamsko brodovje« je krenilo na

Do Kristalne gore — našega cilja — je preostalo še 7 jezer. Ob predzadnjem jezru pada s stranske jame nad 1 m visok potolček. Zaobidemo ga, pred nami pa se pojavi skupina lepo izrezljanih kapnikov, ki podpirajo strop. Za njimi ob stenah pa so kapnik, ki se leskejejo v različnih odtenkih barv. Nikjer v podzemlju še nisem videl takoj skrbno in lepo zasiganega dna, preko

Lovska koča na Javorniku

Lovska družina Cerknica je pričela popravljati nekdajno stavbo italijanskih fašistov na Javorniku.

Stavba je bila brez strehe, sicer pa dobro ohranjena.

Prva dela so že opravili. Razčistili so teren in notranjost stavbe in pričeli z gradnjo nastrešja. Ves potreben les so do-

bili od Gozdnega gospodarstva Postojna.

Vsa dela izvršujejo na prostovoljni bazi članstva.

Koča bo dokončno urejena do jelenovega ruka, to je do konca meseca septembra.

Kočo bodo uporabljali predvsem za lov na visoko divjad.

Prav bo prišla v slabem vre-

katerega se po zasiganih koritih pretaka potok. To je Matjažev nov. Nekateri čolni so se preveč oddaljili, zato moramo naprej. Peljemo se mimo tenkih kapnikov, ki vise s stropu. Podobni so ledeni plasti. Takoj zatem je še ozek rov in že smo pri zadnjem jezru — zadnjem pristanišču. Čolne spravimo na obalo, pripravimo vrvi. Pot je nevarna, vzpenjam se počasi po melišču. Odkrušeno kamenje se vali z navpičnih sten. Potrebno je preplezeti še nad 7 m krušljivo steno. A ves trud je kmalu bogato poplačan. Pred nami je Kristalna gora. Dvorana je mora 30 m široka, dolga pa 50 m. Na nekaterih mestih je do stropa 100 m. V tem prostoru se nahaja nesluten, pravljiten svet. Snežno beli kapniki najrazličnejših oblik rastejo iz črnih tal. Pogled beži v gozd odsekanih kapnikov. Okrog pol metra so visoki. Voda je na njih padala iz velike višine in jim ni dovolila višje rasti. Na vrhu pa se zaključijo s kristalnimi krožniki, napolnjeni z vodo. Naprej spet s stropu visijo veliki stalaktiti. Za ta opis je vsaka beseda prekopa in silika revna, da bi lahko pričarala te lepote. Ta svet milijonov kristalov v najrazličnejših barvah odtenkih je treba samo videti!

Čas nas preganja. Zunaj se sigrorno že dani. Ura se pomika proti peti. Le kdaj je takoj hitro mimo?

Pot nazaj je prav tako zanimiva. Saj se odkrivajo očem iz teme vedno nove fantastične oblike. Kopljemo se čez pregraje. Utrujenost se je zajedla v vse dele telesa. Mišice niso več takoj prožne in voda žlubodra v škornjih. Po skoraj 12 urah v jami poležemo po travni. Pred jamo pa tak vrvež. Zadnje priprave za veliko veselico gredo h kraju. Vse je v pričakovovanju velikega obisku turistov in Veselih planšarjev. Nas pa vse to v toplem julijskem soncu ne prevzame.

Spomini se vračajo k tebi, Križna jama, ti zapeljivka. Kajti kogar enkrat objameš, ga ne izpustiš več! Vojo Rajčević

menu tudi gozdarjem, logarjem in turistom.

Dokode se lahko pride z vsemi motornimi vozilom in sicer od Otoka, Otoških dolin in Debelge kamina.

Predvidevajo, da bo v letnem času dovoljen turistov, saj se nudi od Koče na Količu res lep razgled in čist višinski zrak vsa kogar pozivi.

Bošt

Turizem na Bloški planoti

Prebivalci Bloške planote so se kot malokjne zavzeli za razširitev turizma tudi na njenih območjih, ki je znano kot zibelka smučarstva v Evropi, nič manj pa tudi po pitanih volih, katerih kvalitetno meso gre predvsem v izvoz. Zlasti si želijo, da bi bil turistični promet

IVAN MIKLAVČIČ

tudi v vrhih mesecih. O turizmu na Bloški planoti pravi predsednik turističnega društva Bloške planote, Ivan Miklavčič, takole:

»Kljub temu, da je precej delovne sile z Bloške planote vključene v delo v tovarnah kombinatov,

nata BREST iz Cerknica in v podjetju Elektrožaga v Novi vasi, se še vedno pretežni del prebivalstva ukvarja s pojedelstvom in živinorejjo. Zlasti so poznani bloški voli, krumpir in sir. Zadnja leta je močnejše čutiti tudi potrebo zlasti starejšega prebivalstva po novem viru dohodkov, po razširitvi turizma: Predelanjskim ustavljeno turistično društvo, ki šteje trenutno 60 članov, si je že postavilo dolgoročnejši program dela. Prva akcija nam je že uspela, ko smo lani v vasici Volčje, 1 km oddaljeni od Nove vasi, s 450 prostovoljnimi delovnimi urami zgradili umetno jezerce na površini ca. 2 ha zemlje. Od Nemške vasi do Volčjega smo uredili tudi kilometer dolgo cesto, tako da je možen dostop do jezera tudi po lepi makadamski cesti. Trenutno imamo nekaj težav z blatom v jezeru, vendar bomo to v kratkem odstranili. Del jezera bo namenjen kopalcem, del pa športnemu ribolovu, saj bomo v kratkem vrgli v jezero več vrst rib, po vsej verjetnosti bodo to krapi, posprvi in morda tudi raki. V planu imamo tudi postavitev čoinarne. Pozimi bomo spremeniли jezero v drsalnišče in igrišče za hokej. Pred nedavnim smo uredili ob jezeru tudi gostilnico, kjer je moč dobiti pihače, pa tudi topla in mrzla jedila. Ob nedeljah pa je navadno tudi vedno nekaj na ražnju, največkrat jagnje. Kot majhna zanimivost, ki je dobrodošla zlasti medeljskim izletnikom, je naprava za

pečenje na ražnju, ki ga poganja voda iz istudanca.

Jezero na Volčjem ima sicer vedno več obiskovalcev, med njimi, tudi tujcev, vendar je še vedno širšemu krogu to področje nepoznano. Naša posebna zanimivost, na katero smo vsi ponosni, je Zavrh pri Sveti Trojici (sedaj Štivče), rojstna vas Levstikovega Martina Krpana, ki si ga hoče prisvojiti tudi Vrhnik. Veliko več si obetamo tudi od lova, zlasti za srnjad, jelendjad in medvede. Pozimi nameravamo obnoviti tekmovanja v smučanju z udeležbo kvalitetnih tekmovalcev, saj imamo na voljo idealna smučišča, kot so: Piškovec, Blošček in Lisec. Pri tem imamo težave s sredstvi za nabavo žičnice, ki jih pa, kot kaže, ne bomo še takoj kmalu zagotovili. Naši kraji so zelo primerni tudi za treninge športnikov, saj nas že skoraj redno vsako leto obiskujejo telovadci Narodnega doma iz Ljubljane in slovenska namiznoteniška reprezentanca. Vedno

več je interesentov za gradnjo weekend hišic, za katere bomo poiščali lokacijo v neposredni bližini umetnega jezera.

Na Blokah imamo štiri gostinske obrate. Sami zasebniki so. Skupaj pa je nekaj nad 30 ležišč. To je pre malo za hitreši napredok turizma, zato smo petim vaščanom priskrbeli kredite za gradnjo turističnih sob, zanimanje za kredite, katerih enkratni znesek zna 750.000 din, je prenizek, pa je še vedno precejšnje. Vsekakor mislimo tudi na to, da bi se stranke iz doma Partizana umaknile za potrebe nočitvenih kapacet.

Več pomoci smo si obetali tudi od občinske turistične zveze, ki pre malo skrbi za popularizacijo krajev na Bloški planoti. Pred nedavnim so izdali 16 ličnih barvnih razglednic z motivi krajev Cerkniške in Loške doline, na nas pa so popolnoma pozabili.

Vsačko leto nameravamo prideti tudi dve tradicionalni prideti in sicer poleti piknik ter pozimi koline. Mislimo, da bodo naša prizadevanja padla na ugodna tla.«

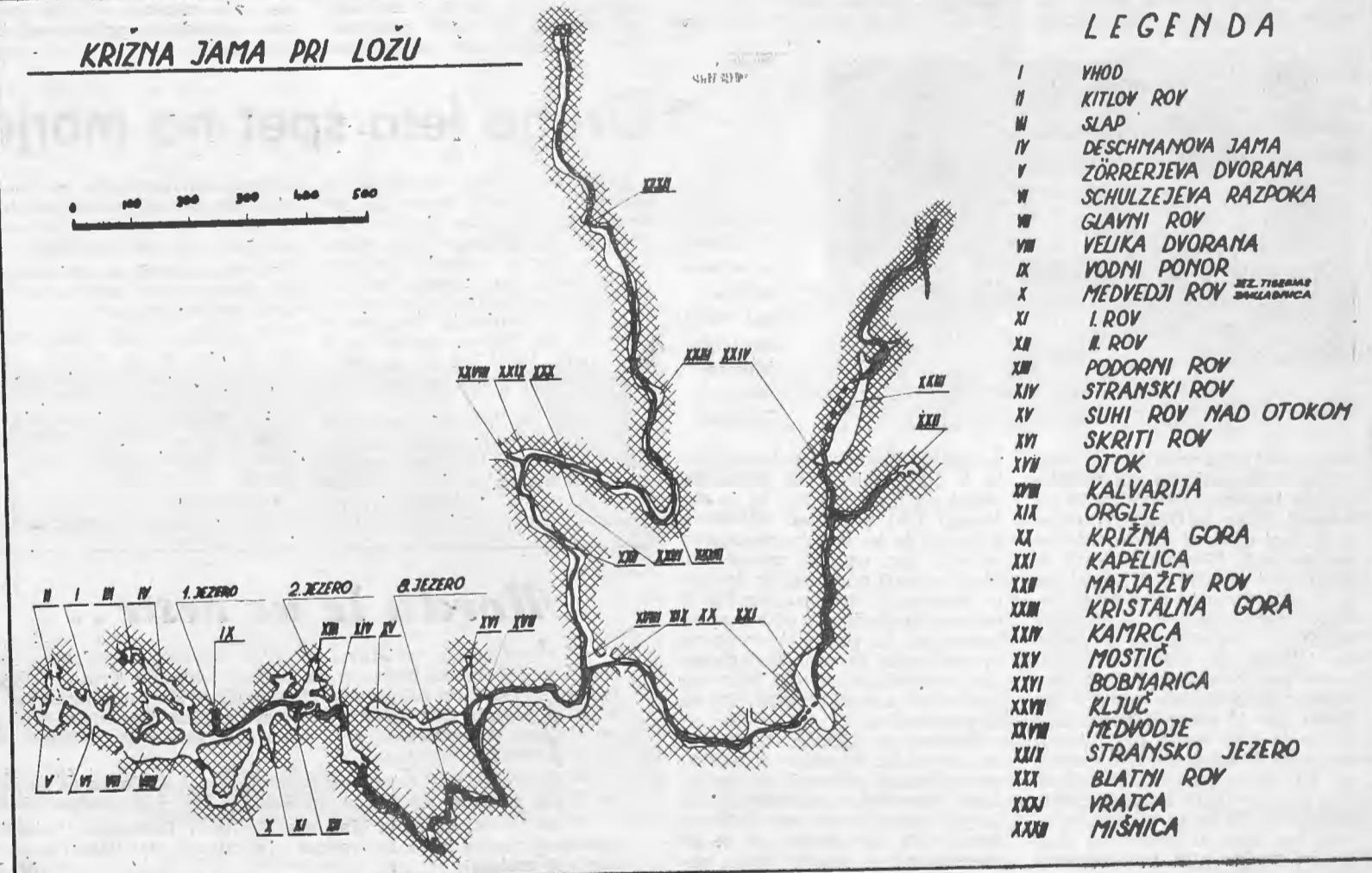
OBVESTILO

Obveščamo občane občine Cerknica, da so se Oddelek za notranje zadeve (tudi Matični urad Cerknica), Odsek za narodno obrambo in Sodnik za prekrške Skupščine občine Cerknica preselili iz dosedanjih prostorov v zgradbo stare šole, Cerknica Partizanska 9 — I. nadstropje.

Obenem sporočamo nove telefonske številke: Oddelek za notranje zadeve in Sodnik za prekrške: Cerknica 79-067; Odsek za narodno obrambo: Cerknica 79-087.

Iz pisarne tajništva
Sob Cerknica

KRIŽNA JAMA PRI LOŽU

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Zaključek sezone letovanja

Te dni smo v podjetju Kovinoplastike Lož zaključili sezono letovanja na morju. Podjetje je imelo letos v najemu dve stavbi v Dramlju pri Crikvenici ter svoje osebje počitniškega doma, to je upravnika, kuharico in poslovnico. Letovanje so pričeli 20. junija in zaključili 5. septembra. V glavnem so člani kolektiva letovali po 7 dneh, to je od nedelje do nedelje. V 10 izmenah je letovalo skupno 226 članov kolektiva in njihovih svojcev. Izmena je prevažal avtobus podjetja poleg tega pa so člani kolektiva

S. B.

Pogled na Dramlje, kjer so leta vali člani kolektiva »Kovinoplastike« v letošnjem letu

V Gradišču gredo smelo v izvedbo reforme

Gospodarske organizacije gradbeništva so pravzaprav najbolj prizadete z ukrepi gospodarske reforme, čeprav formirajo svoje pravljne cene trgu primerno in na podlagi njegovih zahtev. Prav tu pa je tudi bistvo, zaradi katerega se morajo organizacije s to panogo gospodarske dejavnosti vprašati po svojih notranjih organizacijskih in drugih rezervah, ki prav gotovo so in katerih aktivizacija pomeni znaten napredok v poslovnu uspehu vseh organizacij. Kako so k reševanju teh vprašanj pristopili v cerniškem SGP »Gradišče«, naj nas na kratko seznamijo naslednje misli: Praktično se pričenja gospodarska reforma uveljavlja v gradbeništvu že v minulem letu, ko so morali prav

organi, pristopili k posameznim planskim predvidevanjem, ki naj bi predstavljala hrbtenico dela in poslovanja tega kolektiva. Na bazi razpoložljivih kapacitet in znanj potreb po investicijskih vlaganjih na področju komunen in delno izven nje, si je delovni kolektiv zastavil jasno orientacijo za svoje delo v letu 1965. Žal se predvidevanja niso mogla ostvariti zaradi ponovnega zmanjšanja investicijske potrošnje in zoper je bilo (tu so prav prišle pridobljene izkušnje) potrebitno ukrepati kar se da učinkovito in temeljito.

Samoupravni organi so vsekoti spremljali gospodarske premiakte in so temu ustrezno ukrepali. Zaradi nastale situacije je morala prvenstveno biti

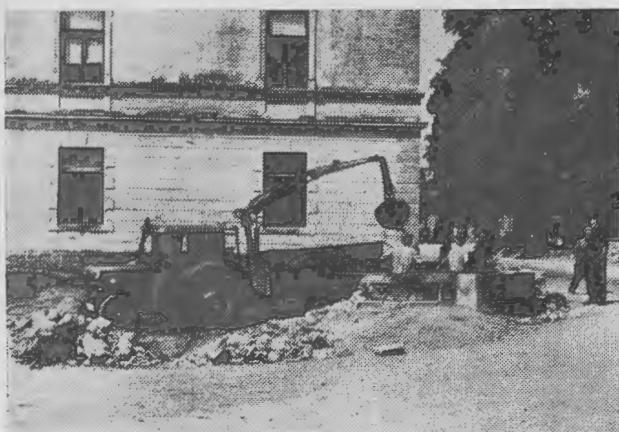
spodarneje delati, dvigati delovno storilnost, zmanjšati nepotrebne stroške, osebne dohodke pa višati le na podlagi doseženih delovnih uspehov. Istočasno pa je vzdiknila tudi misel, da je treba storiti korak dalje v pogledu delitve po delu. Čim več del bodo v bodoči (k temu so že pristopili) oddajali v izvedbo povnajprej pripravljenem predračunu v sklopu delovnega naloga. To bodo konec meseca skupno pregledali in odločili, komu gre več in komu manj, glede na pričakovano dejavnost pri delu. Na teh pogovorih, organizirali jih bodo vsakega 3. v mesecu, se bodo poleg delovnih uspehov pogovorili tudi o ostalih zadehah, ki so danes važne za vsakega proizvajalca, vse z namenom, dvigniti delovni uspeh vsak na svojem delovnem mestu in s tem tudi v celotnem kolektivu.

Vsi ukrepi, ki jih je kolektiv podvzel, ali pa jih bo v najbližji prihodnosti, so imeli pozitiven odraz v poslovnu uspehu kol-

ektiva v I. polletju letošnjega leta. To obdobje so zaključili poslovno uspešno, z razmeroma dobrimi kazalci poslovnega uspeha, predvsem pri produktivnosti. Pri tem pa se zavedajo, da morajo še znatno izboljšati ekonomičnost poslovanja, v čemer, o tem so prepričani, bodo vsekakor uspel.

Da bi dosegli čim boljše rezultate na širšem področju, resno razmišljajo o združitvi vseh, z gradbeno dejavnostjo se ukvarjajočimi faktorji, v komuni, s čimer, tako kažejo izdelane analize, bi se znatno pocenilo njihovo delo. Zamisel je na mestu, vendar o njej podrobnejše kdaj drugič.

In za zaključek: Mladi kolektiv cerniškega Gradišča se svojih nalog, ki jih ima v družbenem in gospodarskem pomenu, temeljito zaveda. Doslej je imel že vrsto uspehov, ali teh ne bi zato upravičeno pričakovali tudi v bodoči? - ius -

v tem podjetju zmanjševati svoj obseg poslovanja zaradi restrikcijskih ukrepor na področju investicij. Tako je Gradišče moralo že lani ustaviti začeta dela na objektu hala Kovinoplastike Lož, pospraviti stroje in si iskati dela drugje. Prav ta okoliščina pa, lahko ugotovljamo, je sprožila temeljito prenovejanje v pogledu izboljšanja delovnih procesov v tem kolektivu. Prav razpredelitev tako nastale odvišne delovne sile je postal vprašanje, ki ga je bilo treba rešiti takoj in najbolj ustrezno. No, uspeli so, istočasno pa pridobili izkušnje, ki jim bodo kasneje prineslo prav. Že takoj v začetku letošnjega leta so strokovne službe in preko njih samoupravni

prizadeta zaposlenost delovne sile, ki jo je bilo treba prerazporediti na tisto število, ki je dejansko bilo potrebno operativi. Tako se je to število zmanjšalo od 152 kar na 112 zaposlenih. Ne bo odveč podatek, da je bilo to vprašanje deležno temeljitev razprav in študiozne obdelave po komisijah in predmet razprave in reševanja na zadnjih treh sejah delavskega sveta, kjer so pretehtali vse okoliščine, ki so bile potrebne.

Posebej o pogojih, v katerih se je znašel kolektiv v okviru gospodarske reforme, pa so se člani pogovorili na sestankih, ki so jih organizirali na vseh objekti. Na teh pogovorih je izveneta edina misel: bolje, go-

Drugo leto spet na morje!

Letni dopusti so večinoma že minili in letosna sezona je pri kraju. Kot smo že pisali v eni prejšnjih številk tega lista, v kateri smo bralce seznanili kje bodo vse letovali člani našega kolektiva, tokrat sporočamo, da so se vsi že vrnili z letovanja. Skupno je letovalo 250 članov kolektiva z družinami. Večji del jih je preživel na morju, manjše število pa v Bohinju.

Tisti, ki so letovali na otoku Krku in v Bohinju, se zelo pohvalijo o udobnosti in lepem vremenu. Nekoliko nejevoljni so bili leti, ki so bili v Selcah, to pa predvsem zato, ker imajo tamkaj

sistem samopostrežbe in jim ni bilo več za vsak obrok čakati tudi po eno uro, da so prišli na vrsto vsak s svojim pladnjem.

To jim sicer ne gre zameriti, ker na dopustu pač hoče vsak imeti svoj mir in udobnost.

Na splošno lahko ugotavljamo, da je bila hrana povsod dobra. Večje število delavcev je letos prvič letovalo na tak način. Vsi so bili zadovoljni in izjavljajo, da bodo drugo leto med prvimi, ki se bodo priglasili za tak način letovanja.

Geslo tistih, ki so bili na otoku Krku je: »Drugo leto spet na Krk.«

Morda je ne veste ...

da so izdala turistična društva kraškega področja pred dnevi skupni bavni prospekt za celotno področje Krasa. Prospekt je izšel s slikovnim delom na treh straneh in s tekstualnim vložkom v šestih jezikih. Turistična zveza naše občine je dodala svoj del z tremi fotografijami s Cerkniškega jezera, iz Križne jame in iz Rakovega Skocjan.

— da včasih tudi čarovnice zelo vletejo. Lep dokaz za to je 18. junij, ko je stalo pri Domu na Slivnici kar 5 avtobusov skupaj.

— da je res, da golata glasbena skupina v Delikatesi v Cerknici petdesetinarske kovance, vendar je tudi res, da slišimo za ta de nar več melodij.

MLD

Dve uri v ‚ambulanti‘ motornih vozil

Mehanična delavnica im »Tomas« servis, ki dela v okviru centra obrti v Cerknici, je ena izmed sedmih ekonomskih enot tega podjetja, ki kaže najboljšo produktivnost. Poleg šefa delavnice so zaposleni še trije pomočniki, pet vajencev in en klepar, ki pa dela samo honorarno. Lani so imeli okoli 20 milijonov prometa, ki bi lahko bil še večji, če ne bi bilo tistega »ČE«.

V prvem polletju letosnjega leta so ustvarili promet čez štiri milijone. Sicer pa imajo tudi oni finančne težave. Samo za najemnino dajo letno čez 400.000 din.

Vsi popravila izvršujejo v nekdanji Meletovi garaži, katere prostori pa so za njihovo dejavnost premajhni in neustrezni, posebno še v deževnem vremenu. Zelo prav bi jih prišel v garaži prostor, ki ni izkorisčen in v njem leži odpadno železo.

Vse navedene stvari mi je šef delavnice povedal v uvodu. Ker sem želel dobiti bolj jasno sliko o njihovi delavnici, sva pogovor nadaljevala. Poprašal sem ga:

Kako ste zadovoljni s strankami?

S strankami smo v glavnem zadovoljni. Težave so v tem, ker naši ljudje še niso dovolj tehnično izobraženi. Hočem reči, da še ne vejo, kako je treba pravilno vzdrževati motorna vozila. Vedno več je raznih kmetijskih in prometnih strojev, ki zahtevajo pravilno nego, če hočemo od njih imeti kar največ koristi. Niso redki primeri, da posamezniki dajejo svoja vozila v popravilo nestrokovnim osebam, ki ne razpolagajo niti z osnovnim orodjem, kaj šele s primernimi znamjem. Temu je kribo tudi to, ker mnoge zavede beseda »mehanik«, ki se pri nas uporablja za vsakogar, ki ima opravka s kakšno krovino. Je pa zelo velika razlika med strojnim ključavnimčarjem in splošnim ključavnimčarjem, da o avtomehaniku, ki je specializiran glede primerjave ne moremo govoriti. Ko stroj le ne gre kakor bi moral, se tak lažnik vozila nazad-

nje le napoti k nam. Niso redki primeri, da ugotovimo, da so stroji z nestrokovnim popravljom še bolj pokvarjeni in potem nič čudnega, če so stroški večji. Prav od takih največkrat prihajajo razne pritožbe, da smo predragi.«

Kakšna je režijska ura pri vas v primerjavi z ostalimi delavnicami?

»Pri nas računamo režijsko uro 900 dinarjev. Kolikor vem, ostale delavnice izven naše občine računajo 1200 dinarjev in tudi več. Če bi imeli ustreerne prostore, bi mi lahko režijske stroške še znižali, vendar v takih situacijah, kot smo sedaj, samo zaradi neustreznih prostorov tega ne moremo.«

Ali imate dovolj strank?

Strank je vedno dovolj. Včasih jih je še preveč, vendar so to takšni, ki bi radi kar počakali, da jim okvirno odpravimo, vendar to ni vedno mogoče. Od stalnih strank smo imeli do sedaj le »Škocjan« Rakek in go-

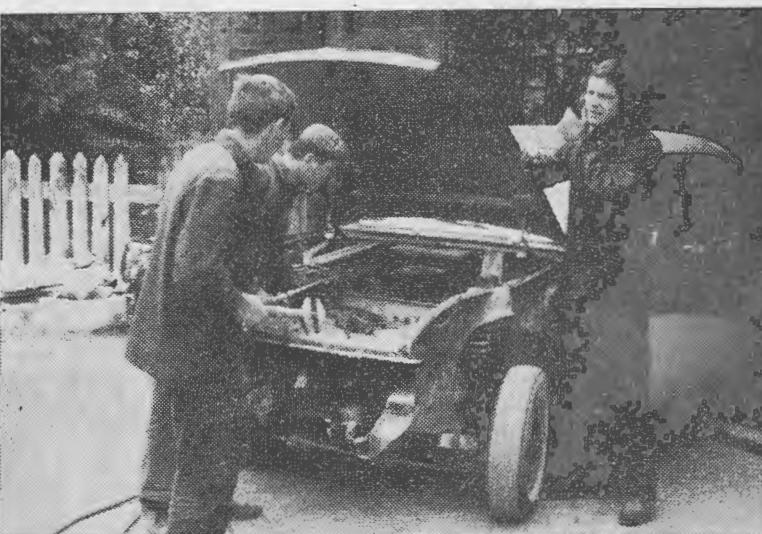
stinstvo Cerknica. Ostala podjetja so najši oddajala svoja vozila drugim servsnim delavnicam v Ljubljani in Postojni, kjer jih je sorazmerno veliko več stalo, kot če bi popravila izvršili pri nas. Vem, za primere, ko so ne-

Kakšne vrste vozil popravljate?

Popravljamo vse tipe vozil in kmetijskih strojev. Izvršujemo razna kleparska dela kakor tudi lakiranje. »Zdravimo« tudi štedilnike, lonec, kolesa, skratka vse, kar nam ljudje prinesejo. Če bi imeli pri občini več razumevanja zaradi prostorov, bi

Pomočniki in vajenci s svojim mojstrom Frankom pred servisom v Cerknici
Foto: Bošt

Karambol je bil hud in v pomoč je bilo treba vzeti varilni aparat. Urh Alojz se bo potrudil, da bo karoserija dobila spet pravo obliko
Foto: Bošt

»Stroj slabo deluje in prekomerno greje,« se je potožil naš rojak, ki je prišel na dopust v domovino. Mojster Abraham je hitro ugotovil, da krtačke niso v redu.
Foto: Bošt

katera popravila v Ljubljani sta la 700.000 din. Če bi ta popravila izvršili mi, račun ne bi bil večji od 150.000 din. Presodite torej sami, če ni bolj gospodarno popravila oddajati nam.«

Kako pa je s kadrom?

Razpolagamo z mladim kadrom, ki se zelo trudi, da dela kvalitetno opravi. Težave imamo predvsem zaradi rezervnih delov, ki so kot originalni večkrat defektivi in zaradi njih večkrat naši delavci dobijo pikkre priponbe glede njihove strokovnosti. Rezervne dele moramo dojavljati iz Ljubljane. Postojne in drugih krajev kar še bolj povečuje stroške nam in strankam. Če bi imeli v Cerknici trgovino, ki bi se trudila odjemalce oskrbeti z vsemi potrebnimi deli, bi nam odpadlo dosti nevšečnosti in tudi stranke bi bile bolj zadovoljne, ker bi bila popravila izvršena hitreje in ceneje.«

lahko zaposlili še tri pomočnike.«

Kako imate urejen delovni čas?

»Delamo od šeste do 14. ure. Vendar sem skoraj vsak dan v delavnici do večera, saj je vedno dosti dela in moramo gledati, da zadovoljimo želje strank.«

Velikočrat se zgodi, da me pridejo iskatki celo na dom na Rakelk da jim opravim uslužbe. Vedno se jim odzovem.«

Na željo strank gremo na delo tudi izven delavnice na teren.

Do sedaj smo popravljali motorna vozila na Blokah, v Novi vasi, Starem trgu in drugod. Takih primerov je čedalje več.«

In kakšna je perspektiva?

Zelo dobra, samo če nam bodo šli na roke merodajni organi, da pridemo do boljših prostorov. Zelo bi se tudi povečal promet, če bi imeli pralnico za avtomobile, ker je takih interesentov čedalje več.«

Da imamo dobro perspektivo nam pove dejstvo, da je blivši servis komunalne skupnosti živel borih šest mesecev, pa še takrat je napravil okoli milijon izgub.«

Perspektiva je torej dobra, posebnih problemov, razen skrbib za prostore, nimajo. Vendar je vedno tako, da nam kakšen »ČE« dela preglavice. Iste probleme imajo tudi v radio servisu. Vsi pa upajo, da bo ta problem rešen in bodo lahko bolj razširili svojo dejavnost. Bošt

Glas Notranske v vsako hišo!

Krompirja bo dovolj!

ŽE DALJ ČASA SE JE SUŠLJALO, DA LETOS KMETIJSKA ZADRUGA V CERKNICI NE BO ODDAJALA KROMPIRJA DOMAČIM POTROŠNIKOM. DA BI KONČNO O TEM BILI NASI BRALCI TOČNO OBVEŠČENI, SEM STOPIL DO DIREKTORJA ZADRUGE IN GA PROSIL DA MI POVE, KAJ JE OD TEGA RES.

Na vprašanje mi je tovariš TELIČ takole odgovoril?

»Mi imamo letos zasajeno 36 hektarjev na lastnih zemljiščih. V prejšnjem letu smo imeli zasajeno 100 hektarjev. Proizvodnjo smo zmanjšali predvsem zaradi tega, ker nimamo pripravnih skladišč. Lansko leto nam je samo vreme šlo ugodno na roke, da se ni večja količina krompirja ne pokvarila. Vzrok zmanjšanja tega proizvoda je tudi urejeno tržišče, ker nismo enotnih cen. Za sedanj proizvodnjo imamo sklenjene pogodbe, ki so dolgoročnega značaja in sicer s Prehrano Ljubljana, Istro in drugimi odjemalcami izven naše občine. S temi pogodbami imamo zagarantriran odkup za 500 ton krompirja.

Lani smo samo od krompirja imeli čez 20 milijonov izgube predvsem zaradi fiksni cen.

Poleg lastne proizvodnje imamo še pogodbe z individualnimi proizvajalci za 100 ton krompirja. Ravno tako imamo v planu odkupiti viške krompirja, v kolikor jih bo, ker je bila letina letos zaradi neurja zelo slaba. Omeniti moramo, da smo omejili proizvodnjo krompirja tudi zato, ker smo se uismerili na proizvodnjo žit, od katerih imamo večji dobiček.

Smatram, da se domačim odjemalcem ni treba bati, da krompirja ne bo, saj ga že zdaj prodajamo na stojnici.

Krompir za ozimnico bo imel okoli 60 din in mislim, da čez to številko ne bo šlo.

V glavnem je vprašanje plasiranja krompirja na tržišče ugodno, saj lahko oddamo vsako količino, ker se bo potrošnja krompirja letos povečala.«

Tovariš direktor, kako pa kaj s preskrbo z mesom. Ali bo v bodoči kaj bistvenih sprememb v kvaliteti in količini oziroma izbiri?

»Mi se že trudimo, da bi našemu potrošniku nudili kar največjo izbiro. Zadruga je že tri mesece v kooperacijskem sodelovanju v proizvodnji brojlerjev s farmo Kras Niverke. Imamo urejeno proizvodnjo na Uncu in v Novi vasi. Na Uncu redimo 14 tisoč piščancev, v Novi vasi pa 20.000.

Mi dobimo od njih enodnevne piščančke in hrano. Ostalo delo pa je naše. Piščanci so godni za trg po 65 dneh reje. Piščance posiljam nazaj našemu kooperantu, kateri ima sodobno urejene prostore za predelavo oz. zakol. Za naše potrošnike nam oni redno vsak teden dobavljajo določeno količino piščancev, ki jih prodajajo v mesnicah na Uncu, Raketu, Cerknici in Grahovem.

Da bi bila dobava kar najcenejša, urejamo prevoz tako, da nam oni medtem, ko piščance vozijo za potrebe JLA na Raketo in Blokah, pripeljejo še za nas. Piščance prodajajo v naših mesnicah po 1000 din kilogram. Začeli bi tudi s prodajo drobowine, vendar je to tveganja stvar, ker se hitro kvare, trg pa zelo niha.

Zadruga želi vzrejo piščancev še bolj razširiti, saj je za to vrstno proizvodnjo dovolj prostorov. V to mislimo vključiti tudi individualne proizvajalce, saj se s tem delom lahko bavi vsaka oseba. Prostora za tako vzrejo ni treba veliko, saj že petnajst piščancev zadostuje prostor enega kvadratnega metra.

Ta kooperacija je za zadrugo zelo rentabilna, ker se dinar zelo hitro obrača. Kot primer naj-

navedem, da smo po 70 dneh vzreje samo iz obrata Umec oddali 19.000 kilogramov piščancev, kar je v vsakem primeru boljše kot pri živinoreji.

Prav tako se trudimo, da potrošnike preskrbimo še z ostalim mesom, vendar je to težja stvar, ker nimamo skupne klavnice. Upam pa, da bodo to potrošniki razumeli in potrpeli do tedaj, da bomo imeli možnost tudi ta problem rešiti v prid naših odjemalcev.«

Bošt

Kumare in jabolka so odprla promet na novi tržnici!

Pred kratkim je dan v promet živilski trg na odprttem prostoru pred mostom v Cerknici.

Prostor je zelo lepo urejen. Postavljena je lična ograja, tla so posuta s peskom, urejen je vodnjak-umiivalnik in napisna tabla.

Stojnice so prodajalcem vedno na razpolago:

jaboška	od 120 — 200 din kg
breskve	od 300 — 350 din kg
hruške	350 din
paradižnik	200 din
fižol	300 din
kumarice	140 din
krompir	80 din

Začetek je torej tu. Kupcev je dovolj. Škoda je samo, da nimajo še dovolj razumevanja do-

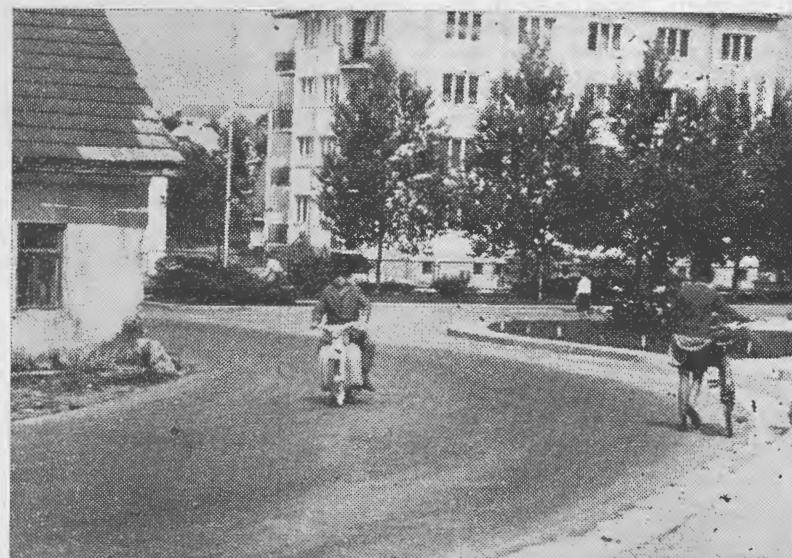
Vsa prodajalec plača 150 din odškodnine. Ce pa blago pripelje v avtomobilom, pa 200 din.

Kot prej, tako so tudi sedaj zastopani prodajalci iz goriških krajev. Nudijo predvsem kumare, hruške, fižol v stročju in paradižnike po naslednjih cenah:

mače gospodinje iz okoliških vasi, saj bi na trgu lahko spravile v denar vse artikile, kar jih imajo doma odveč.

Vsaka nova reč gre spočetka počasi naprej, kasneje pa le dobro napreduje. Upajmo, da bo tako tudi z našo novo tržnico.

Bošt

Ne tako pritalej kar posredi čez nevarni ovinek, ker se ti lahko zgodi nesreča, kot se je dne 22. avgusta, ki je terjala večjo materialno škodo na mopedu in avtomobilu ter telesno okvaro mopedista!

Foto: Bošt

NOTRANSKE UGANKE

V Postojni, Ljubljani zaigram, v Cerknici za take d'narje niti glas ne dam.

Dolgo so me gradili sedaj ko me ni več so me že pozabili.

(Juče-bok v cerkniski Delikatesi)

(Jez v Zilcah)

Milavec Lado

Poživimo delo Počitniške zveze

Čeprav je čas doпустov in letih počitnic že pri kraju, je prav, da spregovorimo nekaj besed o organizaciji počitniške zveze, ki skrbni, da mlad človek užije nekaj toplega jadranskega sonca ali svežega gorskega zraka.

Počitniška zveza Jugoslavije ima v vseh večjih območjih središčih postavljene domove, campinge itd. V teh domovih ali campih se vrstijo njeni člani v času sezone, kjer prezive deset ali več dni. Še vedno je dovolj mladih ljudi, ki svoje počitnice prezive neorganizirano, ker jim še ni poznana ta organizacija, ki skrbi za oddih svojih mladih članov.

Letos je Izvršni odbor Počitniške zveze Jugoslavije pri občini Ljubljana center organiziral desetdenno letovanje svojih članov v Zadru, Rovinju in ostalih počitniških mestih ob Jadranu. Celodnevna oskrba za člane je bila 650 dinarjev. Poleg tega ima-

jo skupine članov Počitniške zveze, ki štejejo več kot pet ljudi, popust na vožnji z vlakom ali ladjo.

Pogoji so torej ugodni, zato ne bi bilo napačno, da bi bilo več zanimanja za to komisijo organizacije.

Izvršni odbor Počitniške zveze s sedežem v Cerknici si je zelo prizadeval, da bi se povečalo število članstva, vendar posebnega uspeha le ni bilo. V mislih imajo izgradnjo večjega rekreacijskega centra na področju naše občine. Vprašanje so sredstva, ki jih nimajo. Toda samo volja ni dovolj za izpolnitve želje.

Upajmo pa, da bodo s svojim gesлом »Spoznavaj domovino in še bolj jo boš ljubil«, le uspeli zainteresirati merodajne ustanove in s tem zagotoviti pomoč za realizacijo svojih želja, ki so skupne.

Šaj.

Nekaj o cerkniški »univerzi« za voznike

Vsačodnevno vidimo, kako po Cerknici hiti s previdno hitrostjo, »flio«, last AMD Cerknica. Tečaji za voznike motornih vozil redno delajo. Sekretarja društva, ki je tudi inštruktor, sem dobil na cesti, v vozilu, zraven pa srečnež za volanom, ki vsekakor hoče biti lastnik rumene knjižice, v kateri piše, da ima pravico voziti vozila te in te kategorije. Mislil sem, da je reforma tudi njih prizadela, zato sem stopil z njim v pogovor, da mi pove, kako gospodarjuje in kakke težave imajo. Tovariš Kaplan mi je takole odgovoril:

»Občni zbor smo že dvakrat sklicali, pa ni bilo zadostne udeležbe. Med ostalimi člani AMD smo volili tudi predstavnika tajanstva za notranje zadeve. Volili smo tudi tebe, pa te ni bilo.«

»Oprosti, Milan, ravno takrat sem bil na dopustu.«

»Vsak ima svoj izgovor, mi pa le imamo težave. Prosim, da napišeš, da imamo zadnje čase težave s tistimi vozniki oz. kandidati za izpit, katere učijo takci vozniki, ki sicer imajo več kot tri leta vozniskoga staleža, pogostokrat pa zelo redko dobijo v roke vozilo, ker izvojega nima. Novi zakon o javnem prometu sicer dovoljuje, da si kandidat sam izbere osebo, ki ga bo poučevala. Vendar mora ta ka oseba imeti tudi tri leta prakse in ne samo izpit, ker le v tem

primeru bo priučevanje res dobro izvršeno. Zato torej ni nič čudnega, da je zelo velik odstotek prav takih kandidatov, ki na izpitih pada. Zakon ravno tako določa, da morajo imeti vozila, na katerih se poučuje, tablico, na kateri piše: »Avto šola«. Tablica se dobi pri nas po ceni 200 din za vsak dan in 4.000 din kaznici. Tega zakonskega določila se mnogi ne držijo in vozijo brez tablic, zato bi bilo treba več kontrole od organov LM.

Ali so se kaj spremenili pogojni za opravljanje izpitov za motorne kolesa?

»Posebnih sprememb ni. Kandidat, ki hoče opraviti izpit za moped, mora pri nas vložiti prošnjo in zdravniško spričevalo ter dopolniti starost 16 let. Izpit se polaga pred ustrezno komisijo iz Logatca, ki pride v Cerknico takrat, ko se nabere dolj kandidatov.

Po novem zakonu je tudi ta olajšava, da tudi za motorna kolesa polagajo izpit tisti kandidati, ki so dopolnili 16 let.«

Koliko kandidatov je letos opravilo voznikiški izpit?

»Za kategorijo a—b je letos opravilo izpit 60 kandidatov. Na novo pa imamo prijavljenih 30 kandidatov.«

Kdaj vas je najlaže dobiti v pisarni?

»Uradne ure so vsak torek in

Sekretar AMD Cerknica tov. Milan Kaplan

petek od 8. do 10. ure in seveda kot danes na cesti, ko poučujem.«

In kako finančno stojite?

»Zelo dobro!«

Verjamem mu, želim mu pa, da bi bilo tudi za naprej tako. Vprašanje pa je, zakaj se mi občni zbor izvel, saj imajo čez 350 članov? Če bi bili člani z društvom zadovoljni, bi bila zagotovo udeležba polnoštivilna. Društvo res intenzivno dela na tečajih za voznike motornih vozil, vendar je to samo en del dejavnosti, ki ga društvo vrši.

Koristno bi bilo, da društvo pozivi delo tudi v drugi smeri, kot so predavanja o prometni vzojni in podobno. Odgovorni v društvu bodo dosegli sodelovanje le takrat, ko bodo uspeli zahtevati in dokazati članstvu in ostalim o koristnosti društva za vse njene člane in občane.

Bošt

IZ ZAKONODAJE

Zvišanje pokojnin in otroških dodatkov:

Starostne, invalidske in družinske pokojnine so zvišane zaradi gospodarskih ukrepov povprečno za 23 %.

Zvišanje je izvršeno na podlagi sklepa skupščine republikega zavoda za socialno zavarovanje in velja od prvega avgusta dalje.

Upravičencem do otroškega dodatka, ki ga prejemajo po prvi grupi, se je le-ta zvišal za 1.200 dinarjev mesečno za vsakega otroka, ki je upravičen do dodatka. Zavarovanci, ki so bili prvega avgusta letos še v bolniškem staležu daljšem od trideset dni, dobitijo povečano nadomestilo osebnega dohodka za toliko odstotkov, kolikor so se v povprečju dvignili osebni dohodki v tisti delovni organizaciji, v kateri je zavarovanec zaposlen, vendar največ za 22 %.

Obiskal sem enega izmed še živih borcev v Babnem polju Tina Mlakarja.

Zelo rad mi je ustregel in povedal spomine iz svojih partizanskih let. Tako je pripovedoval:

Tine Mlakar med vojno s tovarjem Janezom Hribarjem v Babnem polju pri Šoli

»Že takoj od začetka sem so deloval s partizani, v maju leta 1942 pa sem se aktiwno vključil in se boril po raznih krajuh Slovenije. Najprej sem bil v Zidanškem bataljonu, kasneje pa sem bil premeščen v partizansko bolnico Benišček pri Babnem polju.

Organiziral sem bolnico z dr. Petrom, ki živi sedaj v Beogradu. Njegov prijatelj sem že pozabil. Bolnico so sestavljali šotori. Jaz sem bolnico oskrboval s hrano, sanitetnim materialom in ostalimi nujnimi potrebščinami.

mi. Kmalu nato sem bil premeščen v Krimski odred, kjer sem ostal šest mesecev. Iz Krimskega odreda sem šel v Šercerjevo brigado. Po kapitulaciji Italije sem prišel v Pudob. Ob padcu na belogardistično postojanko sem bil ranjen. Zadela me je »dum-dum«. Roko sem združil kar doma. Ko sem ozdravel, sem se zopet vključil v borbo kot komandir drugega bataljona.

jim skrivališčem pa se je venomer sprehajal četniški stražar. Njegova enakomerna hoja v težkih vojaških čevljih me je najbolj vznenamnila. Sicer sem bil oborožen s pištoljem in širokostrelko, imel sem tudi dve bombe. Toda to mi ne bi dosti pomagalo, ker sem bil pod podom kot v kleščah, saj sem lahko le ležal brez premikanja zaradi premajhnega prostora.

Pet dni pod podom četniškega štaba

na Šercerjeve brigade. Nato sem bil premeščen za komandirja vojne lekarne v Planjavu, ki je bila glede načlove materiala povezana s Trstom.

Tu sem doživel take reči, da jih bom pomnil do smrti.

Šel sem po hrano za lekarino. Ko sem se vračal iz Babnega polja, ko se mi je zazdelo, da slišim nenavaden šum. Opazil sem prodiranje četnikov iz dveh strani iz Babnega polja. Prišli so tako hitro, da se nisem imel časa umakniti. Prihajali so od strani Smrekovcev in z Urha. Upal sem, da bodo šli kar skozi vas, toda motil sem se. V vasi so se ustavili, jaz pa sem se skril v zasilni bunker pod podom v hiši moje matere, ki so ga uporabljali za skrivanje raznega materiala, predvsem sanitetnega.

Upal sem, da bo to trajalo le kratek čas in da bodo odšli naprej, toda ravno v sobo zraven mojega zasilnega skrivališča se je vsebil četniški štab. Nad mo-

Tako sem ležal že tri dni, ko sem lahko zaradi nepazljivosti stražarja lahko sporočil moji materi, naj se vendar umakne, da bom skušal napasti stražarja in se umakniti. Mati mi je to odsvetovala, češ da sem preslab za takoj akcijo. Res sem kasneje ugotovil, da bi bil za tako reč nesposoben. Vsi deli telesa so mi zaradi stalnega mirovanja v tesnem skrivališču skoraj otrplili. Veliko težav sem prav takoj imel zaradi vode in hrane, ki mi jo ni bilo mogoče dajati.

Petih dneh sem zaslišal nad sabo talk razgovor med četniki: »Jel će doći kralj Petar, da nas izvuče avionima?« Uvidel sem, da četnikom postajajo tla vroča, da se pogovarjajo o takih rečeh, zato sem dobil nekoliko več upanja, da se bo tudi zame situacija zboljšala. Tako je bilo tuk pred osvoboditvijo. Petih dneh mojega trpljenja pod podom so četniki neradi doma zapustili vas, tako da sem po dolgih dneh

trpljenja le zagledal sonce. Težko sem prilezel iz svojega skrivališča, saj so me moči skoraj popolnoma zapustile, pa tudi prazen želodec je zahteval svoje.

Ljudje so mi povedali, da so četniki imeli ujetega partizana, s katerim sta se takoj, ko je stražar nekoliko odstopil, pogovarjale Rozi Mlakar in Marija Majetič in ga jele nagovarjati, da naj zbeži, vendar se on ni upal tega storiti. Kaj se je kasneje zgodilo z njim, ne vem. Poznamo mi je, da danes še živi. Iz četniškega razgovora, ki sem ga slišal iz svojega skrivališča, sem dojel, da so omi do zadnjega upali, da jih bo Peterček prisel iskat z avioni. Ko so zapuščali Babno polje in šli čez Kozji vrh, so jih dejansko res pozdravili avioni, vendar so bili to naši partizanski avioni. Tako nato je prišla I. dalmatinska divizija. Iz kritja sem jih opazoval, vendar z negotovostjo, ker sem se bal, da so to preoblečeni sovražniki. Dal sem se videti in k meni sta prišla dva partizana. Povedal sem jim, kaj vse sem doživel zadnjih pet dneh in še prej. Šel sem z njima na njihov štab in tako dočakal konec dolge vojne, katere posledic ne bo pozabil noben Babnopoljčan še dolgo časa.«

Tako mi je povedal Tine, ki danes živi doma na svojem skromnem posestvu, ki ga obdružuje s svojo zmožnostjo kot vojni 30 %-ni invalid.

Pozdravila sva se, on pa me je prosil, da se še kaj oglašim, ker je v Babnem polju toliko novic, ki so zanimive tudi za ostale državljane naše socialistične domovine.

Janez H.

PREDSTAVILJAMO VAM

Da imamo tudi v naši občini športnike — člane državne reprezentance, ve vsak čon pri tem seveda takoj pomisli na Stržaja, Groma in Mlačarja, stebre naše reprezentance v kegljanju, ki je lansko leto osvojila v Budinpešti naslov prvaka Evrope. Ne ve pa, da so poleg teh še nekateri, ki z uspehom branijo športni ugled Jugoslavije, tako doma kot tudi izven nje. Poleg bratov Pavčič je tu tudi Franc Pöpek, naš odlični metalec kopija.

V razgovoru z njim sem zvedel, da se je začel resnejše ukvarjati z atletiko — kraljico vseh športov, leta 1959, ko je postal član ŽAK Ljubljana, kar je tudi še danes. Že naslednje leto je bil član mladiške reprezentance Jugoslavije na dvobojuh s sovrašniki iz Madžarske v Mariboru, kjer je bil drugi in z grškimi mladincami v Atenah. Isteleta je bil na prvenstvu države za mladince v Tuzli prvi. Z metrom kopija preko 65 metrov pa je dosegel za leto 1960 tudi najboljši mladiški rezultat na Balkanu.

Pöpek na treningu

Leta 1961 se je začelo s poskodbo, zaradi katere dve leti sploh ni vadol in šele na služenju vojaškega roka se je zopet resnejše vrzel na kopje.

Letošnjo atletsko sezono je začel z uspehom na republiškem prvenstvu v Celju, kjer je osvojil naslov prvaka, nadaljeval pa jo je v Beogradu na tekmovanju atletskih klubov za pokal predsednika Tita z zmago nad svojim večnim tekmečem Galičem, kateri pa se mu je že čez nekaj tednov na prvenstvu Jugoslavije na istem stadionu revanžiral. Letos je tudi debutiral v članski reprezentanci Jugoslavije na dvoboju z Vzhodno Nemčijo v Jeni, kjer je dosegel svoj najboljši rezultat z znamko preko 70 metrov.

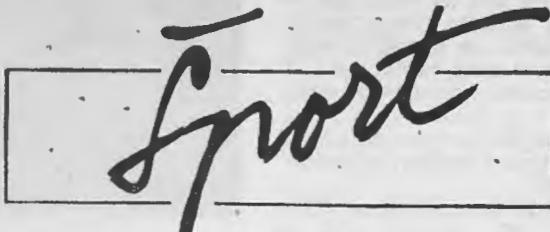
Toliko o njemu, sedaj pa še kaj misli on o drugih.

Na temo: šport v Cerkniški občini je mavel del nekaj perečih problemov s tem v zvezi pri nas:

Nogometni in kegljači lahko zadovoljijo le tiste, ki misljijo, da paščica vrhunskih kegljačev pomeni že tudi množičnost tega športa v občini in pravilno zdravstveno usmerjenost. Ne vedo pa, da tega misljenja ni naša mladina, ki ji ni samo za nogomet in kegljanje, marveč se navdušuje še za razne druge igre z žogo, kot na primer za košarko, rokomet, odbrokjo itd.

Kot primer izredne športne zavzetosti odgovornih na občini naj navedem izgradnjo rokometnega igrišča v Cerknici. Ponujeno pomoč TVD Partizan Cerknica, da ponovno splanira igrišče, so le-ti odkilonili s pripombo, da bodo že sami vse uredili, ko bo čas!

pristojnjem forumu preveč govor kaksno naj bi bilo igrišče, ne mislijio pa nič na to, kdaj bo le-to zgrajeno in sposobno za igro. Torej, vsaj kot kaže, do nadaljnega v Cerknici še ne bo rezala tišine piščalka rokometnega ali pa košarkarskega sodnika.

Igrisko pa je danes še slabše kot pred dvema letoma, ker je SGP Gradišče odpeljalo še tisti kamen, ki je bil že nasut na igrišču; kar je verjetno zaslužna direktorja tega podjetja — bivšega predsednika Občinske zveze za telesno kulturno Cerknico.

Kakšni pogoji, če sploh obstajajo pa so v Cerknici za razvoj

Opažam, da je tudi v Cerknici nekaj talentov za atletiko. Kaj misliš ti o tem?

Talent iso povsod, samo potrebitno jih je najti in jim nuditi

osnovne pogoje za delo, pa bi bil uspeh kaj kmalu tu.

Tvoje mnenje o podobnem treningu?

Sodoben trenig lahko imenujemo tudi vsakdanji trening oz. skrb za odvečno energijo. Kar poglej, medtem, ko so pred leti trenirali le trikrat tedensko, kasneje že vsak dan, pa je sedaj praksa pokazala, da je potrebno vaditi vsak dan dvakrat, toliko, da ne ostane odvečne energije za razvedrilo. Sem pa naših jugoslovanskih nogometnih zvezd vsekakor ne moremo prištevati.

In še tvoji načrti za naprej?

Prav sedaj se pripravljam za Balkanmadio, ki bo meseca septembra v glavnem mestu Grčije, za naprej bom pa še videli, kajti Mexico City je zelo daleč, povrh vsega pa še visoko. Ne pričakujem pa rezultatov preko 80 m, ker se moj razpon rok še zdaleč ne približa razponu svetovnega rekorderja Peidersena.

Janez Telič

RAKEK II : JLA

Rakek II: Jenček, Matičič, Istenič, I., Bauman, Djordjevič, Oblak, Zalar, Steržaj, Baraga, Modic, Istenič II.

Sodnik Lipovec — Logatec

Ta tekma je bila za vse samo formalnost. Nihče ni podvomil v zmago gostov, kajti domačini so bili zbrani skupaj iz vseh vetrov. Vzrok porazu je bilo veliko neznanje posameznikov in pa nevigranost celotnega moštva.

Že v 8. minutu so gostje vodili z 1:0 po zaslugu Djordjeviča, ki je dosegel avtograd, ko je z glavo spremenil smer žoge in vratar ni mogel pravočasno ukrepati. V 10.

BLOKE 0:6 (0:5)

minuti so imeli domači stodstotno priložnost za izenačenje. Modic je streljal enajstmetrovko, toda vratar je uganil kam bo streljal in ubranil mehko streljano žogo. Domaci so imeli še eno priložnost, ko je Baraga močno streljal in zadel prečko.

To je pa tudi bilo vse. Domačini se niso več znašli. Goli so začeli deževati drug za drugim in to večinoma po istem kalupu. Dolge degažirane žoge gostov proti golu domačinov in hitri napadalci so zlahka ušli počasnim in nesigurnim branilcem ter polnili mrežo Rakeka do konca tekme.

Še ena zmaga za cerkniške kegljače

Kegljači Bresta iz Cerknice kiljuž poletni vročini ne mirujejo. Že nekaj dni po njihovi senzacionalni zmagi na četverobovo českih in jugoslovanskih kegljačkih ekipo, na katerih so sodelovala moštva: Spartak Dukla Karlovci Prague, Spartak AZKG Praga in letošnji ekipo prvak Jugoslavije Grmoščica iz Zagreba, so bili pri cerkniških kegljačih zopet v go-

steh ekipi Kočevja, Količevega in Slovana iz Ljubljane, da bi v medsebojnih spopadih odločile, kdo naj dobi v enoletno last prehodnini pokal Bresta. Kakor je bilo pribljkovati, je postala premočni zmagovalec kegljačkega turnirja v Cerknici v počasti tev Dneva vstaje zopet domača ekipa, ki je z 4892 podprtimi keglji tudi osvojila pokal.

Zmagovalna ekipa, ki jo odločilno vodi dolgoletni reprezentant Jugoslavije Leon Grom, je nastopila v naslednji postavi: Kos 767, Kočevar, 851, Štrukelj, 794, Barbara 819, Tornič 806 in Grom 855.

Medtem, ko je bil zmagovalec turnirja takorek znan že pred samim začetkom tekmovanja, pa je bila toliko bolj nejasna razvrstitev ostalih klubov. Kiljuž vsemu se je na drugo mesto uvristila z malenkostno prednostjo pred Količevim ekipa Kočevja, ki je v postavi Legan 783, Vidmar 789, Krabež 749, Kočevar 806, Zbačnik 757 in Henigman 853 podrla skupno 4737 kegljev.

Tretja je bila ekipa Količevega, ki je s 4705 podprtimi keglji samo za das pobegnila ekipi ljubljanskega Slovana, ki je bila z 4693 keglji poslednja.

Tekmovalcu Mitarju tokrat ni šlo vse tako kot bi si želel in so se morali zadovoljiti z četrtnim ali zadnjim mestom.

Telič

NK »RAKEK« : JLA RAKEK 2:7 (2:3)

V nedeljo, 18. avg., sta se na nogometnem igrišču NK Rakek pornerili enačstori domačega kluba in JLA Rakek. Domačnom je služila ta tekma kot trening in obenem za informacijo, kako so pripravljeni za predstoječo nogometno sezono, ko bodo igrali z močnejšimi konkurenči, v kateri bodo nastopili še sledeči klubi: NK Ihan, NK Kočevje, NK »Sava« Ljubljana, NK Domžale, NK »Induplat« Jarše, NK Dob, NK »Svoboda« Duplica, NK Litija, NK »Svoboda« Kisovec, NK »Proletarec« Zagonje, izven konkurencije še NK »Rudar II« Trbovlje in v slučaju, da se bo sta združila NK »Svoboda« in »Proletarec« iz Zagonja v en klub, še NK »Elan« Novo mesto.

Prave moči moštva v tem srečanju ni bilo mogoče oceniti, ker je manjkalna polovica standardnih igralcev, kar se delno pozna

tudi na rezultatu. Vrzeli, ki so stem nastale, so zapolnili mladinci, ki pa se niso mogli uspešno boriti z ostrom in fizično močnejšim nasprotnikom.

Rezultat sam ni realen, če ga primerjamo z dogajanjmi na igrišču. Gostje so dosegli dva golja iz čistega offisa, ki pa jih je sodnik vseeno priznal. Domači igralci pa niso znali izkoristiti številnih priložnosti pred nasprotnikovimi vrati. Imeli smo občutek, da so kar tekmovali med seboj, kdo bo bolj nespreten.

Jesenski del tekmovanja se prične v začetku septembra in do takrat je mogoče odpraviti še mansukatero pomanjkljivost.

Na koncu pa želimo članskiemu in mladinskemu moštvu čim uspešnejši start in uspeh v novi sezoni.

Peter Kovša

Cerkniški šolarji na koperski plaži

128 ščuk je letos končalo življensko pot na trnih cerkniških ribičev

Blaga zima in pogosto deževje v letošnjem letu, sta ugodno vpljujala na Cerkniško jezero, da ni usahnilo v zimskem času in še konec avgusta so bile vse kotanje polne vode. Dobri pogoji so bili ravno tako za ribi zarod, saj so letošnje mladice ščuk zrasle celo do 20 cm. Ljubitelji športnega ribolova so letos imeli precej sreče. Po pripovedovanju je letos končalo življensko pot v ponavah čez 120

ščuk, ki so merile od 50 do 65 cm. Posamezni, ki so imeli več sreče, se jim je na trnek obesila tudi vredja. Osem ščuk, ki so merile od 71 do 82 cm so ujeli: Tavželj Franc, Otoničar Janez, Hiti Ivan, Jerman Janez, Lovko Anton, Zakrajšek Stane, Kajtna Jože in Bahun Karel.

Tovariš Bahun mi je povedal, da mu je ena čezmerska že trikrat ušla iz trnka. Slabe sreče je bil tudi Rudolf Ciril, ki jo je

Boj proti vojnim zločincem se nadaljuje

Javni tožilec v Frankfurtu je izdal otožnico zoper zdravnike in nekatere osebe zaradi težkih nacističnih zločinov v drugi svetovni vojni. Obtoženi so za smrt osamdeset do sto tisoč ljudi, ki so bili razvrščeni v takojmenovano eutanazijo.

Hitler je namreč imel zamisel pokončati vse tiste odrasle in otroke, ki so neozdravljivo bolni ali drugače umsko ali telesno defektivi. Cilj vsega tega je bil, da se germanška rasa izpopolni. Eutanazijo so prav tako uporabljali proti Židom in političnim osumljencem.

Likvidacijo so izvrševali zdravniki in posebno pomembni profesorji raznih ustanov, izmed katерih mnogi še danes delajo oz. opravljajo svoj poklic.

Operacija z eutanazijo je takrat delovala pod šifro »T-4«, ker je bil center tega množičnega ubijanja v Berlino v ulici Tiergartenstrasse št. 4. Do sedaj je bilo več procesov, na katerih so razpravljali o tovrstnem ubijanju, ki so ga vršili še v raznih ustanovah izven Berlina, v Avstriji in nekaterih posebnih taboriščih.

Na obtožno klop so prišli: dr. Aguilin Ulbrich, star 51 let, iz Stuttgartra in Heinrich Bunke iz Celle, oba kinologa, ter internist dr. Kurt Barm iz Uelserena in Klaus Endruweit iz Bettruma. Ti obtoženci so vršili uboje z injekcijami in plinom v letih 1941 in 1942, v posebnih sanatorijih v Brandenburgu, Beuzburgu in Pirni.

Obtožen je tudi dr. Georg Rehnu, ki je bil takrat direktor podružnice za eutanazijo »Hertheim« pri Luzu v Avstriji. On je odgovoren za smrt večjega števila ljudi, ki so mu jih pošiljali iz taborišča Mauthausen v Avstriji.

Na obtožno klop je prav tako prišel sedanji trgovec Reindhal Vorberg, ki ki se je po vojni skrival pod imenom Hintertol nekaj časa v Španiji.

Med vojno je imel v Berlinu posebno podjetje, ki se je ukvarjalo s prevozom bolnikov, kar pa je bila samo pretveza. On je pravzaprav vršil transport žrtev v razne specialne sanatorije in taborišča.

Obtožen je še dr. Dietrich Albers, advokat iz Hamburga, ki je bil »delovodja« celotnega poslovanja v berlinski centrali »T-4«. V obtožnici je rečeno, da je bil zelo delaven v tem, ker se je trudil, da bi bil program usmrtilive kar najbolj temeljnito opravljen. Bošt

Ciciban, dober dan!

V Cerknici pri Svetem Roku videl sem pred kratkim kako sodila mati je otroku.

Po travniku je hodil malček veselo mahal je z rokami ves majhen kakor palček.

Malo predaleč je šel v igri svoji, v otroškem svetu — oh, kako je bil vesel.

Naenkrat ga pokliče mati, grobo je izgovorila ime — že tega se je moral zbatiti.

Prišel je z upognjeno glavo, zaplakal milo je, tožeče, ko ga je udarila močno.

Mali branil se je z ročico — da bo »pliden« je obljuhljal — objel je materi desnico.

Ona ga je proc pahnila. Nemočno se je opotekel — lahko bi mu še kaj zlomila.

Tepla ga je kot za stavovo, težko so tleskali udarci — ni pazila niti na glavo.

Revček mali padel je po tleh, ona kričala je na njega: »Tiko, če ne te bom še po zobe!«

Potem ga je odvlekla vstran — sosedje so mi še dejali, da tako je vsaki dan.

Milavec Lado

z velikim veseljem privlekel do čolna, odkoder mu je na njeno veselje popihala. Baje je merila čez 80 cm.

Za točnost podatkov o ujetih ščukah ne jamčim, ker sem članek napisal talko, kot sem slišal od ribičev.

Medtem ko so se starši hladili v morju sta si naslednika od Horvata in Kebeta privoščila kratko »vožnjo« na dalmatinškem »Fičotu.« Foto: Škrlj

VSE VEČ SKRBI ZA POTROŠNIKA

Trgovsko podjetje Škocjan iz Rakeka je pred nedavnim odprlo v Igavasi v Loški dolini novo samopostrežno trgovino. Samopostrežna trgovina bo služila zlasti prebivalcem iz vasi Pudob, Viševke, Igavasi, Kozarič, Podgorje, pa tudi iz drugih vasi, saj so zlasti prehrabeni artikli nekoliko cenejši kot v samopostrežni trgovini v Starem trgu. To je že druga samopostrežna trgovina v Loški dolini. Na sliki: samopostrežna trgovina v Igavasi. Notranjost lepo urejene nove samopostrežne trgovine v Igavasi.

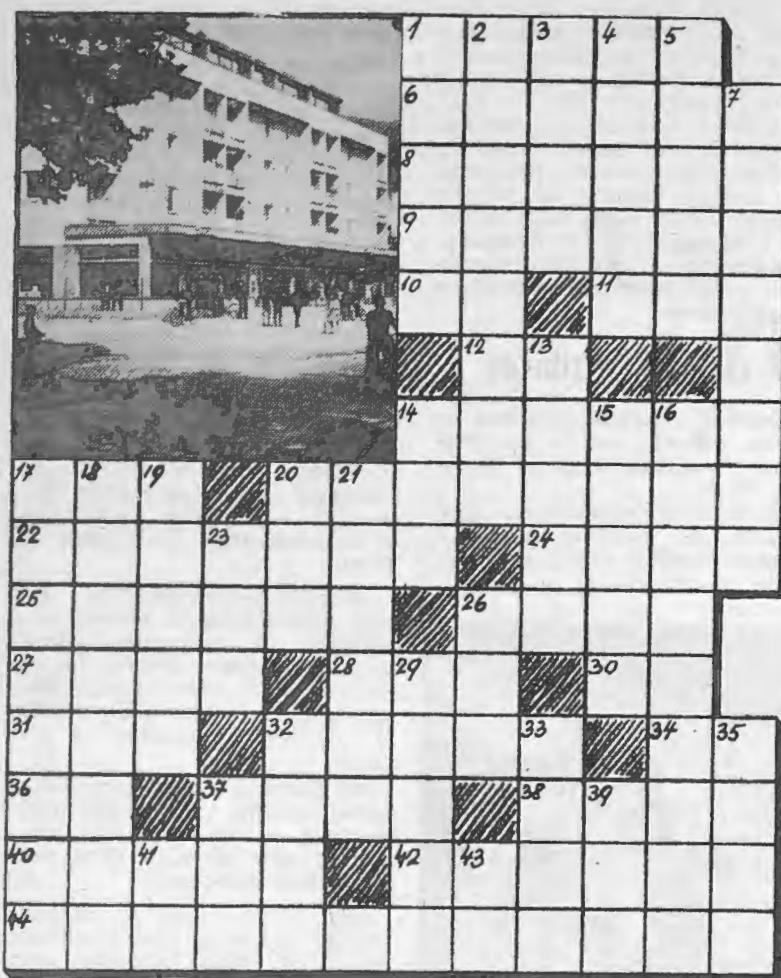
S. B.

Kot vsako leto, so tudi letos v Kopru letovali šolski otroci iz Cerknice. Na sliki tov. Niko poučuje svoje varovance kako se mere žoga na koperski plaži.

Križanka

Notranjske uganke

V Postojni, Ljubljani zaigram,
v Cerknici za take d'narje
niti glasu ne dam.

(Jučke-box v cerkniški
Deličkatesi)

Dolgo so me gradili,
sedaj, ko me ni več,
so name že pozabili.

(Jez v Žilcah)

Dali so mi ameriško ime
in vsake sobote pri nas
prav živo in veselo je.

(Texas v Snežniku)

Po drugi uri ne hodite,
če ne, se lahko zgodi,
da še rib ne dobite.

(Ribogojnica v Loški
dolini)

Če se kaj zgodi,
peš morajo v Cerknico,
ker mene ni.

(Telefona v hotelu
v Rak. Škocjanu)

»Glas Notranske«
Izhaja mesečno - Izdaja ga občinski
odbor SZDL Cerknica - Urejuje uredniški
odbor - Glavni in odgovorni
urednik: Stefan Bogovčič - Člani uredništva:
Franc Tavželj, Slavko Brglez,
Slavko Tornič in Milan Strle - Tehnični
urednik: Janko Novak - Korektor:
Janez Lavrenčič - Tisk: CZP
»Kočevski tisk« Kočevje - Letna na-
ročnina 240 din - Rokopisov in risb
ne vračamo

Kaj sem že revica vse pretrpela,
še na prvi strani
nsiem miru imela.

(Knjiga spominov
v hotelu na Slinnici)

Milavec Lado

H • U • M • O • R

ON NE HODI PEŠ!

»Ali se nič ne bojiš, da boš na
cesti srečal svoje upnike?«
»Prav nič, saj se jaz vozim s
fičkom, oni pa hodijo peš.«

POGOVOR DVEH UPOKO- JENCEV

Prvi drugemu: »Na severnem
tečaju bi bilo bolje živeti.«

Drugi: »Zakaj?«

Prvi: »Pomisli, šest mesecev
dan in šest mesecev noč. Prid
inkasant z računom in mu re-
češ: »Pridite jutri!«

NI GA RAZUMEL!

Dogodek v neki gostilni: Nata-
kar gostu: »Priporočam vam
piščanca. Pred njim bi se lahko
odkriili.«

Gost (potem ko začne jesti):
»Prav imate, starost moramo
spoštovati.«

VODORAVNO:

1. Planota v jugovzhodnem de-
lu Notranske, znana kot zibel-
ka slovenskega smučarstva, 6.
neolitik človek, surovež, 8.
vrhni del kože, 9. velike spre-
jemne dvorane, sobane, 10. slo-
venski tehnik za razvedrilo, 11.
duša umrlega po staroslovan-
ski mitologiji, 12. tuja kratica
za število, 14. leseni oporniki,
tudi vodje letal in ladij, 17. srbs-
ko moško ime, 20. prebivalec
srednjeveške italijanske pokra-
jine, 22. črnci, prebivalci Afrike,
24. vrsta čaja, ki ga uvažamo,
25. vrste ženskih pričesek, ondu-
lacij, 26. notranjski narodni he-
roj, španski borec iz Velikih
Blok, (Stane Simič), 27. Ribje
jajče, 28. morska ožina na
Maleki, 30. kratica zloglasnih
hitlerjevskih vojaških formacij,
31. vrsta orientalskega barvila
za lase, 32. poškodno izražanje,
žargon, 34. tuj dvoglasnik, 36.
osebni zaimek, 37. vasica, ki jo
popolnoma obkroža Cerkniško
jezero, 38. prvi izvir Cerkniškega
jezera, ki ponikne pri Danah in
privre na dan zopet v Gorenjem
Jezeru, 40. vrsta acetatnega le-
pila, 42. egiptovsko žensko ime,
44. največje in najlepše rekrea-
cijsko središče cerkniške komune,
z modernim hotelom, wee-
kend hišicami in velikim narav-
nim parkom

NAVPIČNO:

1. Največji lesnoindustrijski
kombinat na Notranskem, ki se
je s svojimi izdelki afirmiral v
obeh Amerikah in dobršnem de-
lu Evrazije, 2. ročaj, držaj pri
lopati, 3. razkošje, obilje, 4.
rumski državnik, nasprotnik
Kartagine, 5. tuje žensko ime,
7. Notranjski »Klek«, v zadnjem
času zelo priljubljena izletniška
točka, 13. spomenik 27 talcem
in 413 padlim borcem iz Loške
doline in Babnega polja (nad
Starim trgom), 14. domače ži-
vali, čuvajti, 15. poldrag kamen
z črnobelimi lisami, 16. igralka
zelo priljubljenega športa, 17.
prodajalec starih knjig, starinar,
18. upravno-politično in gospo-
darško središče komune na Not-
ranskem (glej sliko), 19. Odrg-
njen, ogoljen prahič, 20. ime
hrvatskega realista Ujeviča, 21.
nabreklo od udarca, 23. železov
okis, 26. nasprotje noči, 29.
kraj na Notranskem, pomem-
ben kot važna in edina železni-
ška postaja za potniški, pred-
vsem pa za tovorni promet, 32.
zavzetje nekega stališča (Srbo-
hrvatsko), 33. gorjan, prebivalec,
gorskih vasič, 35. ženski okras,
37. moško ime, 39. pridevek
turških velikašev, poglavarijev
naših zasluženih krajin, 41. za-
četnici našega državnika, 43. vol-
(srbohrvatski). - Kraš -

Takšen drenj nastane pred poslopjem kina v Cerknici, če se predvaja dober film

Utrinki z dopusta

Foto: Škrlj Jože